٧ نجی قوم لقصائدر

فهرس كتاب البيوع

محاطعلم عالئ وكالت پناهیلری بیورلدیغی اوزره علم فقهك امر دنیا یه
تعلق ایدن جهتی مناكحات ومعاملات وعقوبات قسملرینه منقسم
اولدیغی كبی ملل متمدنه نك قوانین اساسیه سی دخی بواوچ قسمه تقسیم
ومعاملات قسمی قانون مدنی دیو توسیم اولنور فقط بوعصرلرده
معاملات تجاریه پك زیاده توسع ایتمش اولدیغندن پولیچه وافلاس كبی
پك چوق خصوصلرده قانون اصلیدن استثنا اولنمش وبو مسائل
استثنائیه یی حاوی بشقه جه بر ده تجارت قانوننامه سی تنظیم قلنمشدر كه
خصوصات تجاریه ده معمول به اولوب جهات سائره ده ینه قانون
مدنی یه مراجعت قلنیور مثلا بر محكمهٔ تجارتده تجارت قانونی حكمنجه
رؤیت اولنان بردعوانك رهن وكفالت ووكالت كبی بعض خصوصات
متفرعه سنده قانون اصلی یه مراجعت اولنه یور جرائمدن نشأت ایدن
حقوق عادیه دعوالرنده دخی بو منوال اوزره معامله ایدلیور
قانون مدنی یه مقابل دولتعلیه ده قدیما وحادثا پك چوق قوانین ونظامات
یاپلمش درواكرچه بونلر كافهٔ معاملاتك فصل وتسویه سنه كافی دكل
ایسه ده علم فقهك معاملات قسمی بوخصوصده اولان احتیاجاته كافی
ووافیدر ودعاوینك شرع وقانونه حواله سنجه بعض مشكلات كورلمكده
ایسه ده تمییز حقوق مجلسلری حكامك تحت ریاستلرنده بولنه رق امور
شرعیه یی شرعا رؤیت ایتدكلری كبی مجالس تمییزده نظاما رؤیت اولنان
ماده لر دخی انلرك معرفتیله فصل وبو مثللو مشكللر حل اولنمقده در
شوقدر كه قوانین ونظامات ملكیه نك اصل ومرجعی علم فقه اوله رق
نظاما رؤیت اولنان موادك دخی نیجه خصوصات متفرعه سی مسائل
فقهیه یه تطبیق ایله فصل وحسم اولنه كلوب مجالس تمییز اعضاسی
ایسه مسائل فقهیه یه مطلع اولمدقلرندن كویا حاكم افندیلر قوانین
ونظامات موضوعه نك خارجنده اوله رق مرافعاتی استدكلری قالبه
دوكه یورلر نظریله باقوب برطاقم سوء ظنلره ذهاب ایله كفتكو یه باعث
اوله یورلر

دولت علیه نك تجارت محكمه لرنده دخی تجارت قانوننامهٔ همایونی
دستور العمل اولوب دعوانك تجارته تعلق ایتمیان خصوصات

متفرعه سنده عظیم مشكلات چكلمكده در شویله كه اوروپا قانونلرینه
مراجعت اولنسه چونكه بونلر باارادهٔ سنیه موضوع قوانین اولمدیغندن
محاكم دولتعلیه ده مدار حكم اولهماز شرعه حواله اولنده قده دخی محاكم
شرعیه اومثللو خصوصات متفرعه ده مرافعه یی اساسندن طوتمغه
مجبور اولور حالبوكه ایكی محكمه نك اصول محاكه سی اساسا مختلف
اولدیغندن بالطبع ایشده چتاللق پیدا اولدیغی جهتله بو مثللو
خصوصاتده محاكم تجارتدن محاكم شرعیه یه مراجعت ایدیله میور
محاكم تجارت اعضاسی كتب فقهیه یه مراجعت ایتسون دینلورسه
بو دخی قابل دكلدر زیرا فن فقهه انتساب خصوصنده انلر دخی مجالس
تمییز اعضاسیله هم حالدر

علم فقه ایسه بر بحر بی پایان اولوب بوندن دررمسائل لازمه یی استنباط
ایله حل مسئله ایده بیلمك خیلیدن خیلی مهارت وملكه یه موقوفدر
علی الخصوص مذهب حنفی اوزره طبقات متفاوته ده پك چوق
مجتهدلر كلوب اختلافات كثیره وقوعبولمش وفقه حنفی فقه شافعی كبی
تنقیح ایدیله میوب پك متشعب ومتشتت اولمشدر ایشته بونجه اقوال متخالفه
ایچنده قول صحیحی تمییز ایله حوادثك اكا تطبیقنده عظیم عسرت واردر
قالدیكه تبدل اعصار ایله عرف وعاده مبتنی اولان مسائل فقهیه دخی
تبدل ایدر مثلا قدمای فقها عندنده اشترا اولنه جق خانه نك براوطه سنی
كورمك كافیدر ومتأخرین عندنده هراوطه سنی كورمك لازمدر
بوایسه عن دلیل براختلاف اولمیوب بلكه انشاآت حقنده عرف وعادتك
اختلافندن نشأت ایتمشدر كه مقدما خانه لرك هر اوطه سی برطرز
اوزره یاپیله كلدیكندن براوطه سنی كورمك سائرینی كورمكدن مغنی
ایمش موخرا خانه لرك اوطه لری مختلف یاپلمق عادت اولدیغندن
هر اوطه سنی كورمك لازم كلمشدر حقیقت حالده لازم اولان كیفیت
ایسه مقصد شرایه كوره بر علم كافی حاصل ایتمكدن عبارت اولمسیله
اصل قاعدهٔ شرعیه تغییر ایتمیوب فقط بونك حوادثه امر تطبیقی
تبدل احوال زمان ایله تبدل ایدیور بو مثللو اختلاف زمانی ایله
اختلاف برهانی بینی فرق وتمییز ایتمك دخی خیلی دقته محتاجدر

مسائل فقهیه یی احاطه ایله غورینه اطلاع ایسه پك كوچدر وبرارالق مسائل فقه حنفی یی جمع واحاطه ایتمك اوزره عصرك فقها وفضلاسی جمع ایدیله‌رك تاتارخانیه وفتاوای جهانكیریه كبی كتابلر تألیفنه همت اولنمش ایسه ده ینه بالجمله فروع فقهیه واختلافات مذهبیه حصرواحاطه ایدیله مامشدر

وفی الواقع كتب فتاوی حوادثك قواعد فقهیه یه تطبیقنه دائر ویرلمش اولان فتوالری حاوی مؤلفات دیمك اولوب حالبوكه بونجه عصرلردنبرو سادات حنفیه طرفندن ویرلمش اولان فتاوانك جمع واحاطه سی نقدر دشوار اولدیغی محتاج بیان دكلدر بناء علیه (ابن نجیم) برطاقم قواعد ومسائل كلیه یی جمع ایدرك بونلرك تحتنده فروع فقهیه علی وجه الاحاطه درج ایتمك یولنده بركوزل چغر اچمش ایسه ده اندن صكره‌كی عصرلرك عالم وفقیه یتشدرمك یولنده اولكی سماحتی كوریله مدیكندن انك اثرینه اقتفا ایله اچمش اولدیغی چغری شاهراه ایده بیله جك ذاتلر ظهور ایله بو یولده بذل جهد ایلملرینه مساعد اولمامشدر وشمدی ایسه هر طرفده علوم شرعیه ده مهارتلو ذواته ندرت كلدیكندن محاكم نظامیه ده لدی الایجاب كتب فقهیه یه مراجعتله حل شبهه ایده بیله جك اعضا بولندرمق شویله طورسن ممالك محروسه ده كائن بوقدر محاكم شرعیه یه كافی قضات بولمق مشكل اولمشدر

بناء علی ذلك اختلافاتدن عاری ویالكز اقوال مختاره یی حاوی اولمق اوزره معاملات فقهیه دائر سهل المأخذ بركتاب یاپلسه هركس قولایلقله مطالعه ایدرك معاملاتنی اكا تطبیق وبویله مضبوط بركتاب اولدیغی حالده نائب افندیلره عظیم فائده سی اوله جغی كبی مجالس نظامیه اعضاسیله امر اداره ده بولنان مأمورین دخی بالمطالعه مسائل شرعیه یه انتساب ایله لدی الایجاب ایشلرینی وسعلری مرتبه شرع شریفه توفیق ایدرلر وهم محاكم شرعیه ده معتبر ومرعی وهمده مجالس نظامیه ده حقوق دعوالری ایچون قانون وضعندن مستغنی اولور مطالعه سنه مبنی اویله براثر جلیلك وجوده كلمسی خیلی وقتدنبرو آرزو اولنور بركیفیت

اولوب حتی بونك ایچون مجلس تنظیمات دائره سنده برجمعیت علمیه تشكیل ایدلمش وخیلیجه مسائل یازلمش ایكن حیز فعله كله‌میوب بودخی (الامور مرهونة باوقاتها) حكمنجه تأسیسی اهم اولان برچوق مواد خیریه كبی مغبوط اعصار اولان عصر محاسن حصر همایونه قالمشدر

موفقیت جلیلهٔ حضرت پادشاهی ثمرهٔ فیض بهره سی اوله‌رق مشاهد اعین افتخار اولان بونجه آثار حسنه صره سنده بودخی حصوله كلمك اوزره علم فقهدن عصرك احتیاجاتنه كوره روزمره ظهوره كلان معاملاتك تطبیقنه كافی اوله بیله جك اویله براثر خیرك وجوده كتورلمسی امر اهمی عاجزلرینه حواله بیورلمش اولدیغندن برموجب ارادهٔ علیه دیوان احكام عدلیه دائره سنده بالاجتماع فقهك معاملات قسمندن كثیر الوقوع ومعاملات عصره كوره بدیهی اللزوم اولان مواد حقنده سادات حنفیه نك اقوال معتبره سی جمع ایدیله‌رك متعدد كتابلره تقسیم و(احكام عدلیه) اسمیله توسیم اولنمق اوزره برمجله ترتیبنه بالابتدار مقدمه سیله كتاب اولی ختام بوله‌رق برنسخه سی ذات حقایق آیات حضرت فتوی پناهی یه ویرلدیكی كبی علم فقهده مهارت ومعلوماتی كافه سی اولان دیگر بعض ذوات فخامه دخی برر نسخه سی بالاعطا اولنان اخطاراتی اوزرینه تعدیلات لازمه اجرا اولندقدن صكره تبییض ایله حضور حقایق ظهور وكالت پناهیلرینه عرض اولندی بونك لسان عربی یه نقل وترجمه سی دردست اولدیغی كبی دیگر كتابلر دخی جمع وتألیف اولنمق اوزره در

بالمطالعه محاط علم عالی بیوریلور كه مقدمه نك ایكنجی مقاله سی (ابن نجیم) ایله انك مسلكنه سالك اولان فقهانك جمع ایلدكلری قواعد فقهیه اولوب حكام شرع برنقل صریح بولمدقجه یالكز بونلرله حكم ایده‌مز لكن مسائل فقهیه نك انضباطنه كلی فائده لری اوله‌رق ارباب مطالعه مسائلی ادله سیله ضبط ایتمش اولورلر ومأمورین سائره یه هرخصوصده مرجع اوله بیلور وبونلرله برآدم معاملاتنی مهما امكن شرعه توفیق وتقریب ایده بیلور بناء علیه كتاب یاخود باب عنوانیله

یازلیوب مقدمه یه درج اولنمشدر کتب فقهیه ده اکثریا مسائل ایله مبادی مخلوط اوله رق ذکر اولنمش ایسه ده بو مجله ده هر کتابه متعلق اولان اصطلاحات اول کتابك مقدمه سی اولمق اوزره ذکر اولنه رق مسائل ساذجه ترتیب اوزره یازیلوب فقط بو مسائلك اساسینی ایضاح ضمننده مثال اوله رق کتب فتاوادن برخیلی مسائل درج وعلاوه اولنمشدر

فی زماننا جریان ایدن اخذ واعطا اکثریا بعض شرائطه مربوط اولوب مذهب حنفیده ایسه صلب عقدده درمیان اولنان انواع شرائطك اکثری بیعی مفسد اولدیغی جهتله کتاب البیوعك اك مهم مبحثی (بیع بالشرط) فصلی اوله رق جمعیت عاجزانه مزجه پك چوق بحث ومناظره یی موجب اولدیغندن مباحثات جاریه نك خلاصه سی بروجه آتی ایراد اولنمق مناسب کورلمشدر

(بیع بالشرط) حقنده اکثر مجتهدینك اقوالی یکدیکره مخالفدر مذهب مالکیده مدت جزئیه ایچون ومذهب حنبلیده علی الاطلاق بایع کندوسی ایچون مبیعده منفعت مخصوصه شرط ایده بیلور لکن بایعده بو صلاحیت اولوبده مشتری طرفنده اولمامسی رأی وقیاسه مخالف کورینور امام اعظم رحمة الله علیه حضرتلریله هم عصر اولوبده مؤخرا اتباعی منقرض اولان مجتهدلردن (ابن ابی لیلی) ایله (ابن شبرمه) رحمة الله علیهما حضرتلری دخی بو خصوصده یکدیکره ضد تام اوله رق برر رأیده بولنمشلردر شویله که ابن ابی لیلی عندنده علی العموم بیع وشرط فاسد وابن شبرمه عندنده علی الاطلاق هم بیع جائز وهم ده شرط جائزدر

مذهب ابن ابی لیلی (المسلمون عند شروطهم) حدیث شریفنه مباین کورینور ابن شبرمه مذهبی بو حدیث شریفه تمامیله موافق ایسه ده بایع ومشتری اجراسی جائز وقابل اولمیان شرطلر درمیان ایده بیلوب شرطه رعایت ایسه بقدر الامکان اولاق فقها عندنده مسلماتدن اولمسیله شرطه

رعایت مسئله سی تخصیص واستثنا قبول ایدر برقاعده در بناء علی ذلك مذهب حنفیده بر طریق متوسط اتخاذ اولنه رق بیعك شرائطی (جائز) و (مفسد) و (لغو) دیو اوچ قسمه تقسیم اولنمشدر شویله که عقد بیعك مقتضاسندن اولمیوب یاخود مقتضای عقد بیعی تأیید ایتمیوبده احد طرفینه نافع اولان شرط مفسد واکا معلق اولان بیع فاسد اولور وبر طرفه نفعی اولمیان شرطله بیع صحیح وشرط لغودر زیرا بیع وشرادن مقصد تملیك وتملك خصوصی یعنی بلامانع ومزاحم مشترینك مبیعه وبایعك ثمنه مالك اولمسی کیفیتیدر حالبوکه بر طرفه نافع اولان شرطك اجراسنی اول طرف طالب وطرف آخر اندن هارب اوله رق منازعه یه مؤدی اوله بیلور بو صورتده ایسه عقد بیع تمام اولمامش دیمك اولور فقط عرف وعادت منازعه یی قاطع اولدیغندن علی الاطلاق شرط متعارف ایله بیع تجویز اولنمشدر

معاملات تجاریه بروجه مشروح ذاتا مستثنی بر حالده اولوب اصنافك اکثریسنده دخی برر معامله ٔ متعارفه تقرر ایتدیکنه وعرف طاری دخی معتبر اولدیغنه نظرا فسادی موضوع بحث اوله جق یالکز بر طاقم متفرق ومتشتت الش ویرش ایدنلرك خارج از عرف وعادت ایتدکلری شرطلر قالوب بونلرك دخی چندان ذکری وبحث کوتورر یری اولمدیغندن معاملات عصرك تیسیری ایچون مذهب حنفینك خارجنده اوله رق ابن شبرمه مذهبنك اختیاری مناسب کورلمیوب سائر فصللرده اولدیغی کبی باب اولك دردنجی فصلنده دخی مذهب حنفی اوزره بیعی مفسد اولمیان شرطلرك بیانیله اکتفا اولنمشدر

الحاصل بو مجله ده مذهب حنفینك خارجنه چیقلمیوب مواد مندرجه سنك اکثری الحالة هذه فتواخانه ده معتبر ومعمول به اولدیغی جهتله بونلر حقنده بحثه لزوم کورلمز فقط ینه فقهای حنفیه دن بعض فحول ائمه نك اقوال معتبره سی ناسه ارفق ومصلحت عصره اوفق اولمق حسبیله اختیار اولنمش ایدوکندن بونلرك مأخذ مقبوله واسباب موجبه سی بروجه آتی بیان اولنور

یوز طقسان یدنجی وایکی یوز بشنجی ماده لر موجبنجه معدومك بیعی صحیح دکلدر حالبوکه کل وانکنار کبی شکوفه وسبزه ومیوه محصولاتی متلاحق الورود اوله رق بعض افرادی ظهور ایتمدن دیکر بعض افرادی حصوله کلوب کچر اولدیغی جهتله اکثرا بومثللرك ظهور ایتمش وایده جك اولان محصولاتی طوپدن اوله رق صاتلمق عرف وعادت اولمشدر وبومثللو محصولاتده موجوده تبعا معدومك دخی برابر اوله رق طوپدن صاتلمسنی (امام محمد بن حسن الشیبانی) رحمة الله علیه حضرتلری استحسانا تجویز بیورمش و(امام فضلی) و(شمس الائمة الحلوانی) و(ابوبکر بن فضل) رحمة الله علیهم انك قولیله افتا ایتمش اولدقلرندن وناسی بومثللو عرف وعادتلرندن چورمك قابل اوله میوب حالبوکه معاملات ناسی فساده نسبتدن ایسه مهما امکن صحته حمل ایتمك اولی اولدیغندن بومجله ده دخی قول محمد بالترجیح ایکی یوز یدنجی ماده اکا موافق اوله رق یازلمشدر

(صبره) مسئله سنده مثلا کیله سی شوقدر غروشه اولمق اوزره بر بیغین بغدای صاتلدقده (امام اعظم) رحمة الله علیه حضرتلرینك عندنده یالکز بر کیله سی حقنده بیع صحیح اولور وامامین رحمة الله علیهما عندلرنده اول بیغین تماما صاتلمش اوله رق قاچ کیله چیقارسه اکا کوره ثمنی ویرلمك لازم کلوب معاملات ناسی تیسیر ایتمك حسبیله صاحب هدایه کبی نیجه فقها دخی بوخصوصده انلرك قولنی اختیار ایلمش اولدقلرندن ایکی یوز یکرمنجی ماده اول منوال اوزره تحریر قلنمشدر

امام اعظم حضرتلرینك عندنده خیار شرطك مدتی اوچ کوندن زیاده اوله میوب اما امامین عندنده ایسه هرقاچ کون مقاوله اولنورسه جائز اولدیغنه وبوخصوصده دخی انلرك قولی حال ومصلحته اوفق کورلدیکنه مبنی اختیار اولنه رق اوچیوزنجی ماده ده مدت مطلق اوله رق درج اولنمشدر

خیار نقدده دخی بواختلاف جاری اولوب بونده مدتك اطلاقی خصوصنده (امام محمد) علیه رحمة الصمد حضرتلری منفرد ایسه ده مصلحت ناسه اوفق اولمق حسبیله انك قولی اختیار اولنه رق

اوچیوز اون اوچنجی ماده ده دخی فلان وقته قدر دیو مدت اطلاقی اوزره براغلمشدر

امام اعظم حضرتلرینك عندنده استصناعا منعقد اولان بیعدن مستصنع رجوع ایده بیلور ایسه ده امام ابو یوسف رحمة الله علیه حضرتلرینك عندنده مصنوع تعریفه موافق اولدیغی حالده رجوع ایده مز شمدی ایسه عالمده پك چوق کارکاهلر یاپیله رق بو نیجه طوپلر وتفنکلر وواپورلر مقاوله وسپارش ایله یاپدیریله کلوب استصناع کیفیتی مصالح جسیمه جاریه دن اولمسیله مستصنعك عقد استصناعی فسخده مخیر اولمسی نیجه مصالح جسیمه یی اخلال ایده جکندن واستصناع خصوصی خلاف قیاس اوله رق عرف ناسه مبنی استحسانا مشروع اولان سلمه مقیس وعرفه مستند بر کیفیت اولدیغندن مصلحت عصره نظرا امام ابو یوسف قولنك اختیارینه لزوم کوریله رك اوچیوز طقسان ایکنجی ماده اکا موافق اوله رق یازلمشدر

مسائل مجتهد فیها ده امام المسلمین حضرتلری هرقنغی قول ایله عمل اولنمق اوزره امر ایدرسه موجبنجه عمل اولنمق واجب اولدیغندن معروضات مبسوطه نزد حقایق وفد وکالتپناهیلرنده دخی قرین تصویب بیورلدیغی حالده مجلهٔ ملفوفه نك بالاسی خط همایون حضرت خلافتپناهی ایله توشیح بیورلمق بابنده

فی ١٨ ذی الحجه سنه ٢٨٥ و فی ١٠ مارت ٢٨٥

عن اعضاء شورای دولت	مفتش اوقاف همایون	ناظر دیوان احکام عدلیه
سیف الدین	سید خلیل	احمد جودت
عن اعضاء شورای دولت	عن اعضاء دیوان احکام عدلیه	عن اعضاء دیوان احکام عدلیه
محمد امین	سید احمد حلمی	سید احمد خلوصی

عن اعضاء جمعیت
ابن عابدین زاده
علاء الدین

احکام عدلیه

بر مقدمه ایله   کتابی شاملدر

بسم الله الرحمن الرحيم

(صورت خط همايون موجبنجه عمل اولنه)

(مقدمه)

(ايكي مقاله يي حاويدر)

(مقالهٔ اولى)

علم فقهك تعريف وتقسيمي حقنده‌در

١ ماده

علم فقه مسائل شرعيهٔ عمليه يي بيلمكدر

مسائل فقهيه يا امر آخرته تعلق ايدر كه احكام عبادات‌در وياخود امر دنيايه تعلق ايدر كه مناكحات ومعاملات وعقوبات قسملرينه تقسيم اولنور شويله كه جناب حق بو نظام عالمك وقت مقدره دك بقاسني اراده ايدوب بو ايسه نوع انسانك بقاسنه ونوعك بقاسي تناسل وتوالد ايچون ذكور واناثك ازدواجنه منوطدر وبرده نوعك بقاسي اشخاصك عدم انقطاعيله‌در انسان ايسه اعتدال مزاجي حسبيله

بقاده غدا ولباس ومسكنجه امور صناعيه يه محتاج اولور بودخي افرادي بيننده تعاون واشتراك حصولنه توقف ايدر الحاصل انسان مدني الطبع اولديغندن سائر حيوانات كبي منفرداً يشايه ميوب بسط بساط مدنيت ايله بكديكره معاونت ومشاركته محتاجدر حالبوكه هرشخص كندويه ملايم اولان شيئي طالب ومزاحم اولان شيئه غضب ايدر اولديغندن بينلرنده عدل ونظامك خللدن محفوظ قالمسي ايچون كرك ازدواج وكرك مابه التمدن اولان تعاون واشتراك خصوصلرنده برطاقم قوانين مؤيدهٔ شرعيه يه محتاج اولوركه اولكيسي فقهك مناكحات قسمي وايكنجيسي معاملات قسميدر وامر تمدنك بومنوال اوزره پايدار اولمسي ايچون احكام جزا ترتيبي لازم كلوب بودخي فقهك عقوبات قسميدر

اشبو معاملات قسمنك كثير الوقوع اولان مسائلي كتب معتبره دن جمع ايله كتابلره وكتابلر بابلره وبابلر فصللره تقسيم اولنمق اوزره بومجله نك تأليفنه ابتدار اولنمشدر ايشته محاكمده معمول به اوله جق مسائل فرعيه بروجه آتي ابواب وفصولده ذكر اولنه جق مسائلدر انجق محققين فقها مسائل فقهيه يي برطاقم قواعد كليه يه ارجاع ايتمشلردر كه هربري نيجه مسائلي محيط ومشتمل اوله رق كتب فقهيه ده مسلمات‌دن اولمق اوزره بو مسائلك اثباتي ايچون دليل اتخاذ اولنور واول امرده بوقواعدك تفهمي مسئله يه استيناس حاصل ايدر ومسائلك ذهنلرده تقررينه وسيله اولور بناء على ذلك طقسان طقوز قاعدهٔ فقهيه جمع ايله مقصوده شروعدن مقدم بروجه آتي مقالهٔ ثانيه اولمق اوزره ايراد اولنور واگرچه بونلردن بعضيسي منفرداً اخذ اولنده قده بعض مستثنياتي بولنور ايسه ده بكديكريني تخصيص وتقييد ايتدكلرندن من حيث المجموع كليت وعموميتلرينه خلل كلمز

(مقالهٔ ثانیه)

(قواعد فقهیه بیانندهدر)

٢ ماده

برایشدن مقصدنه ایسه حکم اکا کوره در

یعنی برایش اوزرینه ترتب ایده جك حکم اول ایشدن مقصد نه ایسه اکا کوره اولور

٣ ماده

عقودده اعتبار مقاصد ومعانی یهدر الفاظ ومبانی یه دکلدر

بناءعلی ذلك (بیع بالوفا) ده رهن حکمی جریان ایدر

٤ ماده

شك ایله یقین زائل اولماز

٥ ماده

برشیئك بولندیغی حال اوزره قالمسی اصلدر

٦ ماده

قدیم قدمی اوزره ترك اولنور

٧ ماده

ضرر قدیم اولماز

٨ ماده

برائت ذمت اصلدر

بناء علی ذلك برکیمسه برینك مالنی تلف ایدوبده مقدارنده اختلاف ایتسه لر سوز متلفك اولوب مال صاحبی ادعا ایتدیکی زیادهیی اثباته محتاج اولور

٩ ماده

صفات عارضهده اصل اولان عدمدر

مثلا (شرکت مضاربه) ده کار اولوب اولمدیغنده اختلاف اولنسه عدمی اصل اولدیغنه بناء سوز مضاربك اولوب صاحب سرمایه کار اولدیغنی اثباته محتاج اولور

١٠ ماده

برزمانده ثابت اولان شیئك خلافنه دلیل اولمدقجه بقاسیله حکم اولنور

بناء علی ذلك برزمانده برشی برکیمسهنك ملکی اولدیغی ثابت اولسه ملکیتی ازاله ایدن برحال اولمدقجه ملکیتك بقاسیله حکم اولنور

١١ ماده

برامر حادثك اقرب اوقاتنه اضافتی اصلدر

یعنی حادث اولان برایشك سبب وزمان وقوعنده اختلاف اولنسه زمان بعیده نسبتی اثبات اولنمدقجه حاله اقرب اولان زمانه نسبت اولنور

١٢ ماده

کلامده اصل اولان معنای حقیقیدر

١٣ ماده

تصریح مقابلهسنده دلالته اعتبار یوقدر

١٤ ماده

مورد نصده اجتهاده مساغ یوقدر

١٥ ماده

علی خلاف القیاس ثابت اولان شی سائره مقیس علیه اولماز

١٦ ماده

اجتهاد ایله اجتهاد نقض اولنماز

١٧ ماده

مشقت تیسیری جلب ایدر

یعنی صعوبت سبب تسهیل اولور وطارلق وقتنده وسعت کوسترلمك لازم کلور

قرض وحواله وحجر کبی پك چوق احکام فقهیه بواصله متفرعدر وفقهانك احکام شرعیهده کوستردکلری رخص وتخفیفات هپ بوقاعدهدن استخراج اولنمشدر

١٨ ماده

برايش ضيق اولدقده متسع اولور

يعني برايشده مشقت كورلديجه رخصت ووسعت كوستريلور

١٩ ماده

ضررومقابله بالضرر يوقدر

٢٠ ماده

ضرر ازاله اولنور

٢١ ماده

ضرورتلر ممنوع اولان شيلري مباح قيلر

٢٢ ماده

ضرورتلر كندو مقدارلرنجه تقدير اولنور

٢٣ ماده

برعذر ايچون جائز اولان شي اول عذرك زواليله باطل اولور

٢٤ ماده

مانع زائل اولدقده ممنوع عودت ايدر

٢٥ ماده

برضرر كندو مثليله ازاله اولنه ماز

٢٦ ماده

ضرر عامي دفع ايچون ضرر خاص اختيار اولنور

طبيب جاهلي منع ايتمك بو اصلدن تفرع ايدر

٢٧ ماده

ضرر اشد ضرر اخف ايله ازاله اولنور

٢٨ ماده

ايكي فساد تعارض ايتدكده اخفي ارتكاب ايله اعظمنك چاره سنه

باقيلور

٢٩ ماده

اهون شرين اختيار اولنور

٣٠ ماده

دفع مفاسد جلب منافعدن اولادر

٣١ ماده

ضرر بقدر الامكان دفع اولنور

٣٢ ماده

حاجت عمومي اولسون خصوصي اولسون ضرورت منزله سنه تنزيل اولنور

بيع بالوفانك تجويزي بو قبيلدندركه بخارا اهاليسنده بورج تكثر

ايتدكده كوريلان احتياج اوزرينه بو معامله مرعي الاجرا

اولمشدر

٣٣ ماده

اضطرار غيرك حقني ابطال ايتمز

بناء على ذلك برآدم اج قالوبده برينك اكمكني يسه بعده قيمتني ويرمسي

لازم كلور

٣٤ ماده

المسي ممنوع اولان شيئك ويرمسي دخي ممنوع اولور

٣٥ ماده

ايشلنمسي ممنوع اولان شيئك استنمسي دخي ممنوع اولور

٣٦ ماده

عادت محكمدر

يعني حكم شرعيي اثبات ايچون عرف وعادت حكم قيلنوركرك عام

اولسون وكرك خاص اولسون

٣٧ ماده

ناسك استعمالي برحجتدركه انكله عمل واجب اولور

٣٨ ماده

عادة ممتنع اولان شي حقيقة ممتنع كبيدر

٣٩ ماده

ازمانك تغيريله احكامك تغيري انكار اولنه ماز

٤٠ ماده

عادتك دلالتيله معناي حقيقي ترك اولنور

٤١ ماده

عادت انجق مطرد ياخود غالب اولدقده معتبر اولور

٤٢ ماده

اعتبار غالب شایعه اولوب نادره دکلدر

٤٣ ماده

عرفا معروف اولان شی شرط قلنمش کبیدر

٤٤ ماده

بین التجار معروف اولان شی بینلرنده مشروط کبیدر

٤٥ ماده

عرف ایله تعیین نص ایله تعیین کبیدر

٤٦ ماده

مانع ومقتضی تعارض ایتدکده مانع تقدیم اولنور

بناء علی ذلك برآدم بورجلیسی یدنده مرهون اولان مالنی اخره صاته ماز

٤٧ ماده

وجودده برشیئه تابع اولان حکمده دخی اکا تابع اولور

بناء علی ذلك برگبه حیوان صاتلدقده قارننده کی یاوریسی دخی تبعا صاتلمش اولور

٤٨ ماده

تابع اولان شیئه ایروجه حکم ویریله مز

مثلا برحیوانك قارننده کی یاوریسی ایروجه صاتیله مز

٤٩ ماده

برشیئه مالك اولان کیمسه اول شیئك ضروریاتندن اولان شیئه دخی مالك اولور

مثلا برخانه یی صاتون الان کیمسه اکا موصل اولان طریقه دخی مالك اولور

٥٠ ماده

اصل ساقط اولدقده فرع دخی ساقط اولور

٥١ ماده

ساقط اولان شی عودت ایتمز

یعنی کیدن گیرو گلز

٥٢ ماده

برشی باطل اولدقده انك ضمننده کی شی دخی باطل اولور

٥٣ ماده

اصلك ایفاسی قابل اولمدیغی حالده بدلی ایفا اولنور

٥٤ ماده

بالذات تجویز اولنمیان شی بالتبع تجویز اولنه بیلور

مثلا مشتری مبیعی قبض ایچون بایعی توکیل ایتسه جائز اولماز اما اشترا ایلدیکی ذخیره یی اولچوب قویمق ایچون بایعه چوالی ویروب اودخی ذخیره یی چواله وضع ایدیجك ضمنا وتبعا قبض بولنور

٥٥ ماده

ابتداء تجویز اولنمیان شی بقاء تجویز اولنه بیلور

مثلا حصهٔ شایعه یی هبه ایتمك صحیح دکلدر اما برمال موهوبك برحصهٔ شایعه سنه برمستحق چیقوب ده ضبط ایتسه هبه باطل اولمیوب حصهٔ باقیه موهوب لهك مالی اولور

٥٦ ماده

بقا ابتدادن اسهلدر

٥٧ ماده

تبرع انجق قبض ایله تمام اولور

مثلا برآدم برینه برشی هبه ایتسه قبل القبض هبه تمام اولماز

٥٨ ماده

رعیه یعنی تبعه اوزرینه تصرف مصلحته منوطدر

٥٩ ماده

ولایت خاصه ولایت عامه دن اقوادر

مثلا متولئ وقفك ولایتی قاضینك ولایتندن اقوادر

٦٠ ماده

کلامك اعمالی اهمالندن اولادر

یعنی برکلامك برمعنایه حملی ممکن اولدقجه اهمال یعنی معناسز اعتبار اولنمامليدر

٦١ ماده

معنای حقیقی متعذر اولدقده مجازه گیدیلور

٦٢ ماده

برکلامك اعمالی ممکن اولماز ایسه اهمال اولنور

یعنی برکلامك حقیقی ومجازی برمعنایه حملی ممکن اولماز ایسه اول حالده مهمل یعنی معناسز براغیلور

٦٣ ماده

متجزی اولمیان برشیئك بعضنی ذکر ایتمك کلنی ذکر کبیدر

٦٤ ماده

مطلق اطلاقی اوزره جاری اولور

اکر نصا یاخود دلالة تقیید دلیلی بولنمازایسه

٦٥ ماده

حاضرده‌کی وصف لغو وغائبده‌کی وصف معتبردر

مثلا بایع مجلس بیعده حاضر اولان برقیرآتی صاته جق اولدیغی حالده شو یاغز آتی شوقدر بیك غروشه صاتدم دیسه ایجابی معتبر اولوب یاغز تعبیری لغو اولور امامیدانده اولمیان برقیرآتی یاغز دیو صاتسه وصف معتبر اولمغله بیع منعقد اولماز

٦٦ ماده

سؤال جوابده اعاده اولنمش عد اولنور

یعنی تصدیق اولنسان برسؤالده نه دینلمش ایسه مجیب انی سویلمش حکمنده در

٦٧ ماده

ساکته برسوز اسناد اولنماز

لکن معرض حاجتده سکوت بیاندر

یعنی سکوت ایدن کیمسه یه شو سوزی سویلمش اولدی دینلمز

لکن سویلیه جك یرده سکوت ایتمسی اقرار و بیان عد اولنور

٦٨ ماده

برشیئك امور باطنه ده دلیلی اول شیئك مقامنه قائم اولور

یعنی حقیقتنه اطلاع متعسر اولان امور باطنه ده دلیل ظاهریسی ایله حکم اولنور

٦٩ ماده

مکاتبه مخاطبه کبیدر

٧٠ ماده

دلسزك اشارت معهوده سی لسان ایله بیان کبیدر

٧١ ماده

ترجمانك قولی هر خصوصده قبول اولنور

٧٢ ماده

خطاسی ظاهر اولان ظنه اعتبار یوقدر

٧٣ ماده

سنده مستند اولان احتمال ایله حجت یوقدر

مثلا بر کیمسه ورثه سندن برینه شوقدر غروش بورجی اولدیغنی اقرار ایتدیکی تقدیرده اکر مرض موتنده ایسه دیکر ورثه تصدیق ایتمدکجه بواقراری حجت دکلدر زیرا دیکر ورثه دن مال قاچرمق احتمالی مرض موته مستند در اما حال صحتنده ایسه اقراری معتبر اولور واول حالده اولان احتمال مجرد برنوع توهم اولدیغندن اقرارك حجیتنه مانع اولماز

٧٤ ماده

توهمه اعتبار یوقدر

٧٥ ماده

برهان ایله ثابت اولان شی عیانا ثابت کبیدر

٧٦ ماده

بینه مدعی ایچون ویمین منکر اوزرینه در

٧٧ ماده

بینه خلاف ظاهری اثبات ایچون ویمین اصلی ابقا ایچوندر

٧٨ ماده

بینه حجت متعدیه واقرار حجت قاصره در

٧٩ ماده

کشی اقراریله مؤاخذه اولنور

٨٠ ماده

تناقض ایله حجت قالماز لکن متناقضك علیهنه اولان حکمه خلل کلمز

مثلا شاهدلر شهادتلرندن رجوع ایله تناقض ایتدکلرنده شهادتلری حجت اولماز لکن اولکی شهادتلری اوزرینه قاضی حکم ایتمش ایسه بوحکم دخی بوزیلمیوب محکوم بهی شاهدلرك تضمین ایتمسی لازم کلور

٨١ ماده

اصل ثابت اولمدیغی حالده فرعك ثابت اولدیغی واردر

مثلا بر کیمسه فلانك فلانه شوقدر غروش دینی واردر بن دخی اکا

كفيليم ديسه واصيلك انكارى اوزرينه دائن ادعا ايتسه مبلغ مزبورى كفيلك ويرمسى لازم كلور

٨٢ ماده

شرطك ثبوتى عندنده اكا معلق اولان شيئك ثبوتى لازم اولور

٨٣ ماده

بقدر الامكان شرطه مراعات اولنمق لازم كلور

٨٤ ماده

وعدلر صورت تعليق اكتسا ايله لازم اولور

مثلا سن بو مالى فلان آدمه صات اكر اقچه سنى ويرمز ايسه بن ويريرم ديسه ومالى الان اقچه بى ويرمسه بووعدى ايدن كيمسه نك اقچه يى ويرمسى لازم كلور

٨٥ ماده

برشيئك نفعى ضمانى مقابله سنده در

يعنى برشى تلف اولديغى تقديرده خسارى كيمه عائد ايسه انك ضماننده ديمك اولور اول كيمسه نك بو وجهله ضمانى اول شى ايله انتفاعه مقابل اولور

مثلا خيار عيب ايله رد اولنان برحيوانى مشترى قوللانمش اولمسندن طولايى بايع اجرت آله ماز زيرا قبل الرد تلف اوليدى خسارى مشترى يه عائد اوله جق ايدى

٨٦ ماده

اجرت ايله ضمان مجتمع اولماز

٨٧ ماده

مضرت منفعت مقابله سنده در

يعنى برشيئك منفعتنه نائل اولان انك مضرتنه متحمل اولور

٨٨ ماده

كلفت نعمته ونعمت كلفته كوره در

٨٩ ماده

برفعلك حكمى فاعلنه مضاف قلنور ومجبر اولمدقجه آمرينه مضاف قلنماز

٩٠ ماده

مباشر يعنى بالذات فاعل ايله متسبب مجتمع اولدقده حكم اول فاعله مضاف قلنور

مثلا برينك طريق عامده قازمش اولديغى قويى يه ديكرى برينك حيواننى القا ايله اتلاف ايتسه او ضامن اولوب قويى يى حفر ايدن كيمسه يه ضمان لازم كلز

٩١ ماده

جواز شرعى ضمانه منافى اولور

مثلا برآدمك كندو ملكنده قازمش اولديغى قويى يه برينك حيوانى دوشوب تلف اولسه ضمان لازم كلمز

٩٢ ماده

مباشر متعمد اولمسه ده ضامن اولور

٩٣ ماده

متسبب متعمد اولمدقجه ضامن اولماز

٩٤ ماده

حيوانانك كندو الكندن اوله رق جنايت ومضرتى هدردر

٩٥ ماده

غيرك ملكنده تصرفله امر ايتمك باطلدر

٩٦ ماده

بر كمسنه نك ملكنده انك اذنى اولمقسزين آخر بر كيمسه نك تصرف ايتمسى جائز دكلدر

٩٧ ماده

بلا سبب مشروع برينك مالنى بر كيمسه نك اخذ ايتمسى جائز اولماز

٩٨ ماده

برشيده سبب تملكك تبدلى اول شيئك تبدلى مقامنده قائمدر

٩٩ ماده

كيمكه برشيئى وقتندن اول استعجال ايلر ايسه محروميتيله معاتب اولور

١٠٠ ماده

هر كيمكه كندو طرفندن تمام اولان شيئى نقض ايتمكه سعى ايدر ايسه سعيى مردود در

كتاب اول

(بيوع حقنده اولوب برمقدمه ايله يدى بابه منقسمدر)

مقدمه

(بيوعه متعلق اصطلاحات فقهيه بياننده در)

١٠١ ماده

ايجاب انشاى تصرف ايچون ابتدا سويلنيلان سوزدر كه تصرف انكله اثبات اولنور

١٠٢ ماده

قبول انشاى تصرف ايچون ثانيا سويلنيلان سوزدركه انكله عقد تمام اولور

١٠٣ ماده

عقد طرفينك برخصوصى التزام وتعهد ايتملريدر كه ايجاب وقبولك ارتباطندن عبارتدر

١٠٤ ماده

انعقاد ايجاب وقبولك متعلقنده اثرى ظاهر اوله جق وجهله يكديكره بروجه مشروع تعلقيدر

١٠٥ ماده

بيع مالى ماله دكشمكدركه منعقد ياخود غير منعقد اولور

١٠٦ ماده

بيع منعقد انعقاد بولان بيع ديمك اولەرق صحيح وفاسد ونافذوموقوفه تقسيم اولنور

١٠٧ ماده

بيع غير منعقد بيع باطلدر

١٠٨ ماده

بيع صحيح يعنى بيع جائز ذاتا ووصفا مشروع اولان بيعدر

١٠٩ ماده

بيع فاسد اصلا صحيح اولوبده وصفا صحيح اولميان يعنى ذاتا منعقد اولوبده بعض اوصاف خارجيه سى اعتباريله مشروع اولميان بيعدر

باب سابعه باق

١١٠ ماده

بيع باطل اصلا صحيح اولميان بيعدر

١١١ ماده

بيع موقوف غيرك حقى تعلق ايدن بيعدر بيع فضولى كبى

١١٢ ماده

فضولى بغير اذن شرعى ديكر بر كيمسەنك حقنده تصرف ايدن كيمسەدر

١١٣ ماده

بيع نافذ غيرك حقى تعلق ايتميان بيعدركه لازم وغير لازم قسملرينه منقسم اولور

١١٤ ماده

بيع لازم خياراتدن عارى اولان بيع نافذدر

١١٥ ماده

بيع غير لازم كندوسنده خياراتدن بريسى بولنان بيع نافذدر

١١٦ ماده

خيار مخيرلك ديمكدر نيكه باب مخصوصنده بيان اولنه جقدر

١١٧ ماده

بيع بات بيع قطعى ديمكدر

١١٨ ماده

بيع الوفا بر كيمسه برمالى آخره ثمنى رد ايتدكده كيرو ويرمك اوزره شوقدر غروشه صاتمقدركه مشترى مبيع ايله انتفاع ايتمسنه نظرا بيع جائز حكمنده وطرفين بونى فسخه مقتدر اولدقلرى جهتله بيع فاسد حكمنده ومشترى مبيعى اخره صاته مدبغى جهتله رهن حكمنده در

١١٩ ماده

بيع بالاستغلال بايع برمالى استيجار ايتمك اوزره وفاً بيع ايتمكدر

١٢٠ ماده

بيع مبيع اعتباريله دخى درت قسمه تقسيم اولنور

قسم اول ثمن مقابلەسنده ديكر مالى صاتمقدركه بيوعك اك مشهورى بو اولديغندن بوكا (بيع) تسميه اولنور

قسم ثانى صرف وقسم ثالث بيع مقايضه وقسم رابع سلمدر

١٢١ ماده

صرف   نقدی نقده بیع ایتمكدر كه تركجه اقچه بوزمق تعبیر اولنور

١٢٢ ماده

بیع مقایضه   عینی عینه یعنی غیر ازنقدین مالی ماله مبادله ایتمكدر كه لسان تركیده طرانبه دنیلور

١٢٣ ماده

سلم   مؤجلی معجله صاتمق یعنی پشین پاره ایله ویره سی یه مال المقدر

١٢٤ ماده

استصناع   برشی یاپدق اوزره اهل صنعت ایله عقد مقاوله ایتمكدر كه یاپانه (صانع) ویاپدیرانه (مستصنع) ویاپیلان شیئه (مصنوع) دینلور

١٢٥ ماده

ملك   انسانك مالك اولدیغی شیدر كرك اعیان اولسون وكرك منافع اولسون

١٢٦ ماده

مال   طبع انسانی مائل اولوبده وقت حاجت ایچون ادخار اولنه بیلان شیدر كه منقوله وغیر منقوله شامل اولور

١٢٧ ماده

مال متقوم   ایكی معنایه استعمال اولنور

بری انتفاعی مباح اولان شیدر

دیكری مال محرز دیمكدر   مثلا دكزده ایكن بالق غیر متقوم اولوب اصطیاد ایله احراز اولندقده مال متقوم اولور

١٢٨ ماده

منقول   بر محلدن محل آخره نقلی ممكن اولان شیدر كه نقود وعروضه وحیوانات ومكیلات وموزوناته شامل اولور

١٢٩ ماده

غیر منقول   عقار دنیلان خانه واراضی مثلاو محل آخره نقلی ممكن اولمیان شیدر

١٣٠ ماده

نقود   نقدك جمعی اولوب التون وكوشدن عبارتدر

١٣١ ماده

عروض   عرضك جمعی اولوب نقود وحیواناتدن ومكیلات وموزوناتدن بشقه اولان متاع وقماش امثالی شیلردر

١٣٢ ماده

مقدرات   كیل یاوزن یاصایی یاذراع ایله مقداری تعیین اولنان شیلر اولوب مكیلات وموزونات وعددیات ومذروعاته شامل اولور

١٣٣ ماده

كیلی ومكیل   كیل ایله اولچیلان شی

١٣٤ ماده

وزنی وموزون   طارتیلان شی

١٣٥ ماده

عددی ومعدود   صایلان شی

١٣٦ ماده

ذرعی ومذروع   ارشون ایله اولچیلان شی

١٣٧ ماده

محدود   حدود وسنورلری قابل تعیین اولان عقار

١٣٨ ماده

مشاع   حصص شایعه یی حاوی اولان شی

١٣٩ ماده

حصهٔ شایعه   مال مشتركك هر جزئنه ساری وشامل اولان سهمدر

١٤٠ ماده

جنس   شامل اولدیغی افرادی بیننده فرقجه تفاوت فاحش اولمیان شیدر

١٤١ ماده

جزاف ومجازفه   كوتوری پازار دیمكدر

١٤٢ ماده

حق مرور   آخرك ملكندن كچمك حقیدر

١٤٣ ماده

حق شرب   بر نهردن نصیب معین معلومدر

١٤٤ مادده

حق مسيل   برخانه نك خارجه صويى وسيلى اقمق وطمله اق حقيدر

١٤٥ ماده

مثلى   چارشو وبازارده معتديه يعنى بهالك اختلافنى موجب برتفاوتسز مثلى بولنسان شيدر

١٤٦ ماده

قيمى   چارشو وبازارده مثلى بولنميان ياخود بولنورسه ده فيأتجه متفاوت اولان شيدر

١٤٧ ماده

عدديات متقاربه   آحاد وافرادى بيننده قيمتجه تفاوت اولميان معدوداتدركه هب مثلياتدندر

١٤٨ ماده

عدديات متفاوته   آحاد وافرادى بيننده قيمتجه تفاوت بولنان معدوداتدركه هب قيمياتدن معدود اولور

١٤٩ ماده

ركن البيع   يعنى مبيعك ماهيتى مالى ماله دكشمكدن عبارت اولوب انجق بوكا دلالت ايتمك حسبيله ايجاب وقبوله دخى (ركن بيع) اطلاق اولنور

١٥٠ ماده

محل البيع   مبيعدن عبارتدر

١٥١ ماده

مبيع   صاتيلان شى كه بيعده تعين ايدن شيدر وبيعدن مقصود اصلى اودر زيرا انتفاع انجق اعيان ايله اولوب ثمن مبادلهٔ امواله وسيله در

١٥٢ ماده

ثمن   صاتيلان شيئك بهاسيدركه ذمته تعلق ايدن شيدر

١٥٣ ماده

ثمن مسمى   طرفينك بالتراضى تسميه وتعيين ايتدكارى ثمندر كرك قيمت حقيقيه يه مطابق اولسون وكرك ناقص يازائد اولسون

١٥٤ ماده

قيمت   برمالك بهاى حقيقيسيدر

١٥٥ ماده

مثمن   ثمن مقابلنده صاتلمش شى

١٥٦ ماده

تأجيل   دينى بروقت معينه تعليق وتأخير ايتمكدر

١٥٧ ماده

تقسيط   دينى متعدد ومعين وقتلرده تأديه ايتمك اوزره تأجيلدر

١٥٨ ماده

دين   ذمتده ثابت اولان شيدر

مثلا   بركيمسه نك ذمتنده شوقدر غروش بورجى وميدانده موجود اولميان شوقدر غروش وميدانده موجود اولان اقچه نك ياخود بربغين بغدايك قبل الافراز برمقدار معينى هب دين قبيلندندر

١٥٩ ماده

عين   معين ومشخص اولان شيدر

مثلا برخانه وبرات وبر صندليه وميدانده موجود بربغين بغداى وبرمقدار اقچه هب اعياندندر

١٦٠ ماده

بايع   مال صاتان

١٦١ ماده

مشترى   صاتون الان

١٦٢ ماده

متبايعان   بايع ايله مشتريدركه (عاقدين) دخى دينور

١٦٣ ماده

اقاله   عقد بيعى رفع وازاله ايتمكدر

١٦٤ ماده

تغرير   الدانمق

١٦٥ ماده

غبن فاحش عروضده نصف عشر وحيواناتده عشر وعقارده خمس مقداری ویادها زیاده الدانمقدر

١٦٦ ماده

قدیم اولدر که اولنی بیلور کمسنه اولمیه

(باب اول)

(عقد بیعه متعلق مسائل بیاننده اولوب بش فصلی حاویدر)

(فصل اول)

(رکن بیع حقنده در)

١٦٧ ماده

ایجاب وقبول ایله بیع منعقد اولور

١٦٨ ماده

بیعده ایجاب وقبول عرف وعادت بلده‌ده انشای بیع ایچون مستعمل اولان لفظلردر که بونلرله پازارلق کیلوب لسانمزده خیرلشمق تعبیر اولنور

١٦٩ ماده

ایجاب وقبول ایچون اکثریا ماضی صیغه‌سی استعمال اولنور

مثلا بایع شو متاعی سکا یوز غروشه صاتدم ومشتری دخی الدم ویاخود مشتری الدم وبعده بایع صاتدم دیسه بیع منعقد اولوب اولکی صورتده (صاتدم) لفظی ایجاب و(الدم) لفظی قبول وایکنجی صورتده الدم لفظی ایجاب وصاتدم لفظی قبولدر

وکذا بایع صاتدم یرنده ویردم ویاخود تملیك ایتدم دیوب مشتری دخی الدم یرنده راضی اولدم ویاخود قبول ایلدم دیسه بیع منعقد اولور

١٧٠ ماده

الورم وصاتارم کبی مضارع صیغه‌سیله حال مراد اولنورسه بیع منعقد اولور واکر استقبال مراد اولنورسه منعقد اولماز

١٧١ ماده

الهجغم صاته جغم کبی وعد مجرد معناسنه اولان مستقبل صیغه‌سیله بیع منعقد اولماز

١٧٢ ماده

صات وصاتون ال کبی امر صیغه سیله دخی بیع منعقد اولماز

فقط بطریق الاقتضا حاله دلالت ایدن امر ایله دخی بیع منعقد اولور

مثلا مشتری شومالی بکا شوقدر غروشه صات دیوب بایع دخی صاتدم

دیسه بیع منعقد اولماز

اما بایع بومالی شوقدر غروشه ال دیوب مشتری دخی الدم دیسه یاخود

مشتری الدم دیوب بایع دخی ال و یاخود وار خیر بنی کور دیسه بیع

منعقد اولور

زیرا بومقامده ال ویاخود وار خیرینی کور تعبیرلری ایشته صاتدم ال

دیمکدر

١٧٣ ماده

ایجاب وقبول شفاها اولدیغی کبی مکاتبه ایله دخی اولور

١٧٤ ماده

دلسزك اشارت معروفه سیله بیع منعقد اولور

١٧٥ ماده

ایجاب وقبولدن مقصد اصلی که تراضی طرفیندر بوکا دلالت ایدن مبادله

فعلیه ایله دخی بیع منعقد اولور

وبوکا (بیع تعاطی) دینلور

مثلا پازارلقسز ولاقردیسز مشتری اقچه یی ویروب اتمکجی دخی اکا

اتمکی ویرسه بیع منعقد اولور

وکذا مشتری اقچه یی ویروب قارپوزی السه وبایع سکوت ایتسه ینه بیع

منعقد اولور

وکذلك مشتری بغدای المق ایچون بغدایجی یه بش التونو ویروب وشو

بغدایی قاچه صتیورسین دیوب اودخی کیله سی برالتونه دیمسی اوزرینه

مشتری سکوت ایتدکدن صکره بغدایی استدیکنده بایع یارین ویریرم

دیسه وبینلرنده ایجاب وقبول جریان ایتمسه بیع ینه منعقد اولور

حتی فرداسی بغدایك کیله سی بربچق التونه چیقسه بایع ینه برالتونفی ایله

ویرمکه مجبور اولور وبالعکس بغدایك بهاسی تنزل ایتسه مشتری

بوندن طولایی اولکی فیاتله المقدن امتناع ایدهمز

کذلك مشتری بولحمك شوراسندن بکا شوقدر غروشلق طارت دیمسی

اوزرینه قصاب دخی کسوب طارتسه بیع منعقد اولوب مشتری المقدن

امتناع ایدهمز

١٧٦ ماده

بعدالعقد ثمنك تبدیلی ویاخود تزیید ویاتنزیلی ایله تکرار پازارلق اولندقده

عقد ثانی معتبردر

مثلا برمالك یوز غروشه پازارلغی کسلدکدن صکره بریوزلك التونه

یاخود یوزاون ویاطقسان غروشه تکرار پازارلق اولندقده عقد ثانی

معتبردر

(فصل ثانی)

(قبولك ایجابه موافق اولمسنك لزومی بیاننده در)

١٧٧ ماده

عاقدیندن بری هرنه ایله نه یی ایجاب ایدرسه دیکری دخی بعینهما انکله

انی قبول ایتمك لازمدر

بوقسه ثمنی یاخود مثمنی تبعیض وتفریق ایتمکه صلاحیتی یوقدر

مثلا بایع مشتری یه شوقماشی سکا یوزغروشه صاتدم دیدکده مشتری

اولوجهله قبول ایدرسه تمام اوقماشی یوزغروشه الور

یوقسه اول قماشی یاخود نصفنی اللی غروشه قبولا نهمز

وکذا شوایکی حیوانی اوچیك غروشه صاتدم دیدکده مشتری قبول

ایدرسه ایکیسنی اوچیك غروشه الور اما ایکیسندن برینی بیكبشیوز

غروشه الهماز

١٧٨ ماده

قبولك ایجابه معنا موافقتی کافیدر

مثلا بایع شو مالی سکز یوز غروشه صاتدم دیوب مشتری دخی بیك بشیوز غروشه آلدم دیسه بیع بیك غروش اوزرینه منعقد اولور
انجق اول مجلسده بایع اول زیاده یی قبول ایدرسه مشتری طرفندن زیاده قلنمش اولان بشیوز غروشك دخی اعطاسی لازم کلور
وکذا مشتری شو مالی بیك غروشه آلدم دیوب بایع دخی سکز یوز غروشه وردم دیسه بیع منعقد اولوب ایکیوزك حط وتنزیلی لازم کلور

١٧٩ ماده

متبایعاندن بری متعدد شیلرك بهالرینی تفصیل ایتمیه رك صفقهٔ واحده ایله یعنی طوپدن اوله رق بیعی ایجاب ایتدکده دیکری دخی اول وجهله قبول ایدرك مجموع ثمن ایله مجموع مبیعی آله بیلور
یوقسه صفقه یی تفریق ایدرك ایچلرندن دیلدیکنی ذکر اولنان بهاسیله قبول ایدوب آلمغه مخیر دکلدر
مثلا بایع شو ایکی حیوانی اوچ بیك غروشه صاتدم شو بیك غروشه وبو ایکی بیك غروشه ویاخود هر بری بیك بشیوز غروشه در دیسه مشتری ایکیسنی اوچ بیك غروشه آله بیلور
یوقسه ایکیسندن دیلدیکنی ذکر اولنان بهاسیله آله ماز
وکذا بایع شو اوچ طوب قماشی بوز غروشه صاتدم دیوب مشتری دخی بر طوپنی یوز غروشه یاخود ایکی طوپنی ایکیوز غروشه قبول ایتدم دیسه بیع منعقد اولماز

١٨٠ ماده

متبایعاندن بری متعدد شیلرك بهالرینی تفصیل وباشقه باشقه بیعی ایجاب ایتدیکی صورتده دیکری دیلدیکنی ثمن مسماسیله قبول ایدرسه بیع منعقد اولور
مثلا بایع متعدد مبیعك بهالرینی تفصیل وتعیین ایله برابر صاتدم لفظنی دخی تکرار ایدرك شونی بیك غروشه صاتدم وبونی ایکی بیك غروشه صاتدم دیرسه اول حالده مشتری ایکیسندن برینی معین اولان بهاسیله قبول ایدوب آله بیلور

(فصل ثالث)

(مجلس بیع حقنده در)

١٨١ ماده

مجلس بیع پازارلق ایچون اولنان اجتماعدر

١٨٢ ماده

مجلس بیعده بعد الایجاب نهایت مجلسه قدر طرفین مخیردر
مثلا متبایعاندن بری مجلس بیعده بومالی شوقدر غروشه صاتدم یاخود آلدم دیو بیعی ایجاب ایلسه دیکری درعقب آلدم یاخود صاتدم دیمیوب ده بر مدت آره سی کچدکدن صکره ینه اول مجلسده قبول ایتسه بیع منعقد اولوب هر نقدر مجلس اوزون اوزادی یه سورمش وایجاب وقبولك آره سی خیلی اوزامش اولسه ده ضرر ویرمز

١٨٣ ماده

بعد الایجاب قبل القبول احد طرفیندن اعراضه دلالت ایدر بر قول یاخود فعل بولنور ایسه ایجاب باطل اولوب قبوله محل قالماز
مثلا متبایعاندن بری صاتدم یاخود آلدم دیدکدن صکره ایکیسندن بریسی باشقه بر ایشله یاخود بر دیکر بحث ومذاکره ایله مشغول اولسه ایجاب باطل اولوب اندن صکره قبول ایله بیع منعقد اولماز

١٨٤ ماده

متبایعاندن بری بیعی ایجاب ایدوب انجق دیکرینك قبولندن اول رجوع ایتسه ایجاب باطل اولوب اندن صکره قبول ایله بیع منعقد اولماز
مثلا بایع بو متاعی شوقدر غروشه صاتدم دیوب ده مشتری قبول ایتدم دیمدین رجوع ایتسه مشترینك صکره دن قبول ایتدم دیمسیله بیع منعقد اولماز

١٨٥ ماده

قبل القبول ایجابك تکراری ایجاب اولی ابطال ایدوب ایجاب ثانی یه اعتبار اولنور
مثلا بایع بو مالی یوز غروشه صاتدم دیدکدن صکره هنوز مشتری قبول ایتدم دیمدین دونوب یوز یکرمی غروشه صاتدم دیسه ومشتری قبول ایتسه ایجاب اوله اعتبار اولنیوب بیع یوز یکرمی غروش اوزرینه منعقد اولور

(فصل رابع)

(شرطله بیع حقنده در)

١٨٦ ماده

عقد بیعك مقتضاسندن اولان شرطله بیع صحیح وشرط معتبر اولور

مثلا بایع قبض ثمن ایدنجیه دك مبیعی حبس ایتمك شرطیله صاتدقده بوشرط بیعه ضرر ویرمیوب بلكه مقتضای عقدی بیاندر

١٨٧ ماده

مقتضای عقدی تأیید ایدن شرطله بیع صحیح وشرط معتبردر

مثلا فلان شیئی ترهین ایتمك یاخود شو آدمی كفیل ویرمك شرطیله برشی صاتمق صحیح وشرط معتبردر

حتی مشتری بو شرطلره رعایت ایتمز ایسه بایع مبیعی فسخ ایده بیلور زیرا بو شرطلر مقتضای عقد اولان تسلیم ثمنی تأیید ایلر

١٨٨ ماده

متعارف یعنی عرف وعادت بلده ده جاری اولان شرطله بیع دخی صحیح وشرط معتبردر

مثلا كوركی قاپلامق وكلیدی یرینه میخلامق ویرتق البسه یی یامه‌مق شرطیله صاتمق صحیح اولوب بوشرطه دخی بایعك رعایت ایتمسی لازم كلور

١٨٩ ماده

احد عاقدینه نفعی اولمیان شرطله بیع صحیح اولوب انجق شرط فاسددر

مثلا آخره صاتمامق یاخود مرعایه صالیویرمك شرطیله برحیوانی صاتمق صحیح اولوب فقط شرط لغودر

(فصل خامس)

(اقالهٔ بیع حقنده در)

١٩٠ ماده

عاقدین بعد العقد رضالریله بیعی اقاله ایده بیلورلر

١٩١ ماده

بیع كبی (اقاله) دخی ایجاب وقبول ایله اولور

مثلا عاقدیندن بری بیعی اقاله یاخود فسخ ایتدم ودیكری قبول ایتدم دیسه ویاخود بری بیعی اقاله ایت ودیكری ایتدم دیسه اقاله صحیح یعنی بیع منفسخ اولور

١٩٢ ماده

ایجاب وقبول مقامنه قائم اولان تعاطی صورتیله دخی اقاله صحیح اولور

١٩٣ ماده

بیع كبی اقاله ده دخی اتحاد مجلس لازمدر

یعنی مجلس ایجابده قبول بولنمق لازم كلوب بوقسه عاقدیندن بری بیعی اقاله ایتدم دیوبده دیكری اول مجلسده قبول ایتمدین مجلس بوزلسه یاخود احد طرفیندن اعراضه دلالت ایدر برشی صادر اولسه بعده دیكرینك قبولی مفید اولماز

١٩٤ ماده

حین اقاله ده مبیع مشتری یدنده قائم وموجود اولمق شرطدر بناء علیه مبیع تلف اولمش ایسه اقاله صحیح اولماز

١٩٥ ماده

مبیعك بعضیسی تلف اولسه باقیسنده اقاله جائزدر

مثلا بایع اكینیله برابر ملكی اولان ارضی صاتوبده مشتری اكینی بچدكدن صكره اقاله ایلسه‌لر ارضده ثمندن حصه سیله اقاله صحیح اولور

١٩٦ ماده

ثمنك تلف اولمسی اقاله‌نك صحتنه مانع دكلدر

(باب ثانی)

(مبیعه متعلق مسائل بیاننده اولوب درت فصله منقسمدر)

(فصل اول)

(مبیعك شروط واوصافی حقنده‌در)

١٩٧ ماده

مبیعك موجود اولمسی لازمدر

١٩٨ ماده

مبیعك تسلیمی ممكن ومقدور اولمق لازمدر

١٩٩ ماده

مبیعك مال متقوم اولمسی لازمدر

٢٠٠ ماده

مبیع مشترینك معلومی اولمق لازمدر

٢٠١ ماده

مبیعك معلومیتی سائرندن تمییز ایده جك حال ووصفنی بیان ایله حاصل اولور

مثلا شو قدر كیله قرنجه بغدایی یاخود فلان وفلان حدودایله محدود اولان عرصه دیو صاتلسه مبیع معلوم و بیع صحیح اولور

٢٠٢ ماده

مبیع مجلس بیعده حاضرایسه اشارت حسیه كافیدر

مثلا بایع شو حیوانی صاتدم دیوب مشتری دخی كوره‌رك قبول ایدیجك بیع صحیح اولور

٢٠٣ ماده

مبیعك مشتری عندنده معلوم اولمسی كافی اولوب بشقه صورتله تعریف وتوصیفه حاجت یوقدر

٢٠٤ ماده

مبیع عقدده‌كی تعیین ایله تعین ایدر

مثلا بایع اشارت حسیه ایله تعیین ایدرك شو ساعتی صاتدم دیوب مشتری دخی قبول ایتدكده بایعك اول ساعتی عینا ویرمسی لازم كلور یوقسه انی الیقویوبده یرینه اول جنسدن دیكر برساعت ویره‌مز

(فصل ثانی)

(بیعی جائز اولوب اولمیان شیلر بیاننده در)

٢٠٥ ماده

معدومك بیعی باطلدر

مثلا براغاجك هیچ بلور مامش اولان میوه سنی صاتمق باطلدر

٢٠٦ ماده

كاملا بلورمش اولان میوه‌یی اكله صالح اولسون اولمسون اغاجی اوزرنده ایكن صاتمق صحیحدر

٢٠٧ ماده

افرادی مثلا حق اولان یعنی بردن ظهور ایتمیوبده رفته رفته ظهور ایده كلان میوه وشكوفه ویپراق وسبزه‌نك برمقداری بلورمش اولدیغی حالده انلره تبعا انلرله برابر هنوز بلور مامش اولنلری دخی طوپدن صاتمق صحیح اولور

٢٠٨ ماده

جنسی بیان اولنه‌رق صاتیلان شی بشقه جنسدن چیقسه بیع باطل اولور

مثلا بایع صرچه‌یی الماس دیو صاتسه باطلدر

٢٠٩ ماده

تسلیمی ممكن ومقدور اولمیان شیئی صاتمق باطلدر

مثلا دریایه باطوبده اخراجی ممكن اولمیان قایغك وطوتوبده تسلیمی ممكن اولمیان برفراری حیوانك بیعی باطلدر

٢١٠ ماده

بین الناس مال اولمیان شیئی صاتمق یاخود انكله برمال صاتون المق باطلدر

مثلا لاشه يى وحر اولان بنى آدمى صاتمق وياخود انلرك مقابلنده برمال
اشترا ايتمك باطلدر

٢١١ ماده

متقوم اولميان مالى صاتمق باطلدر

٢١٢ ماده

متقوم اولميان مال ايله بر مال صاتون المق فاسددر

٢١٣ ماده

مجهولك بيعى فاسددر
مثلا بايع مشترى يه مالك اولديغم كافۀ اشيامى سكا شوقدر غروشه
صاتدم ديوب مشترى دخى الدم ديسه ولكن اشيا مشترينك معلومى
اولمسه بيع فاسد اولور

٢١٤ ماده

برملك عقارك قبل الافراز برحصۀ معلومۀ شايعه سنى مثلا نصفنى
ياثلثنى ياخود عشرينى صاتمق صحيحدر

٢١٥ ماده

بركيسه حصۀ شايعه سنى شريكندن اذن المقسزين آخره صاته بيلور

٢١٦ ماده

ارضه تبعا حق مرورك وحق شربك وحق مسيلك وقنواته تبعا صويك
بيعى جائزدر

(فصل ثالث)

(مبيعك كيفيت بيعنه متعلق مواد بياننده در)

٢١٧ ماده

مكيلات وموزونات وعدديات ومذروعاتك كيل ووزن وصايى وذراع
ايله بيعى صحيح اولديغى كبى جزافا صاتمق دخى صحيحدر
مثلا بايع بريغين بغدايى وبرطام صمانى وبريغين طوغله يى وبردنك
مناعى كوتورى صاتسه صحيح اولور

٢١٨ ماده

حبوباتى برمعين قاب واولچك ايله اولچوب وياخود برمعين طاش ايله
طارتوب صاتسه هرنقدر اول قاب واولچكك نه مقدار ايدوكى
وطاشك قاچ قيه ودرهم اولديغى معلوم دكلسه ده بيع صحيح اولور

٢١٩ ماده

منفردا صاتلمسى جائز اولان شيئك مبيعدن استثناسى دخى جائز اولور
مثلا بايع براغاجك ميوه سندن شوقدر قيه سى كندوسنه قالمق اوزره
باقيسنى صاتسه صحيح اولور

٢٢٠ ماده

مقدراتك يالكز افراد واقسامنه بها تقدير ايدرك طوپدن صاتمق
صحيح اولور
مثلا بريغين بغدايى وبرقايق اودونى وبرسورى قويونى وبرپاستال
چوقه يى كيله سى ياچكيسى ياقيه سى وياهر رأس ياخود هرذراعى
شوقدر غروشه اولمق اوزره صاتمق صحيح اولور

٢٢١ ماده

محدود اولان عقارات ذراع ودونم ايله صاتلديغى كبى تعيين حدود
ايله دخى صاتيلور

٢٢٢ ماده

عقد بيع نه مقدار اوزرينه واقع اولورسه انجق اكا اعتبار اولنور

٢٢٣ ماده

مكيلات وعدديات متقاربه ايله تبعيضنده ضرر اولميان موزوناتدن
برمجموعك مقدارى بيان اولنه رق صاتلدقده كركسه يالكز اول مجموعك
ثمنى ذكر اولنسون وكرك كيله سنك ياعدد ووزننك بهاسى بيان وتفصيل
اولنسون بيع صحيح اولور
فقط لدى التسليم تمام چيقارسه بيع لازم اولور وناقص چيقارسه
مشترى مخير اولوب ديلرسه بيعى فسخ ايدر وديلرسه ظهور ايدن
مقدارى ثمندن حصه سيله الور
وزائد چيقارسه زياده سى بايعكدر
مثلا بايع بريغين بغدايى طوپدن اوله رق اللى كيله اولمق اوزره بشيوز

غروشه یاخود اللی کیله اولمق اوزره هر کیله سنی اون غروشه صاتدقده تمام کلورسه بیع لازم اولور وفرق بش کیله چیقارسه مشتری مخیر اولوب استرسه بیعی فسخ ایدر استرسه فرق بش کیله یی درتیوز اللی غروشه الور واللی بش کیله چیقارسه فضله سی اولان بش کیله بایعکدر

وکذا بر کوفه یومورطه یوز عددر دیو اللی غروشه یاخود یوز عدد دیو دانه سی یکرمیشر پاره یه صاتلدقده عند التسلیم طقسان عدد چیقارسه مشتری مخیر اولوب دیلرسه بیعی فسخ ایدر دیلرسه طقسان یومورطه یی قرق بش غروشه الور واکر یوز اون عدد چیقارسه فضله سی اولان اون یومورطه بایعکدر

کذلك بر فوجی یاغ یوز قیه اولمق اوزره صاتلسه حکمی منوال مشروح اوزره در

٢٢٤ ماده

تبعیضنده ضرر اولان موزوناتدن برمجموعك مقداری بیان و یالکز اول مجموعك بهاسی ذکر اولنه رق صاتلدقده لدی التسلیم ناقص چیقارسه مشتری مخیر اولوب دیلرسه بیعی فسخ ایدر ودیلرسه چیقان مقداری مجموع ثمن مسمی ایله الور وزائد کلورسه زیاده سی مشترینك اولوب بایع مخیر اولماز

مثلا بش قیراطدر دیو یکرمی بیك غروشه صاتیلان بر الماس طاش درت بوچق قیراط چیقسه مشتری مخیر اولوب دیلرسه ترك ایدر ودیلرسه اول طاشی یکرمی بیك غروشه الور واکر بش بوچق قیراط چیقارسه اول طاش یکرمی بیك غروشه مشترینك اولوب بونده بایع مخیر اولماز

٢٢٥ ماده

تبعیضنده ضرر اولان موزوناتدن برمجموعك مقداریله اقسام واجزاسنك بهاسی دخی بیان وتفصیل اولنه رق صاتلدقده لدی التسلیم کرك ناقص چیقسون وکرك زائد چیقسون مشتری مخیر اولوب دیلرسه بیعی فسخ ایدر ودیلرسه چیقان مقداری اقسام واجزا ایچون بیان اولنان بها حسابیله الور

مثلا بش قیه در دیو هر قیه سی قرق غروشه صاتیلان بر باقر منقال درت بوچق یاخود بش بوچق قیه چیقسه ایکی صورتده دخی مشتری مخیر اولوب دیلرسه ترك ایدر ودیلرسه اول منقالی درت بوچق قیه ایسه یوز سکسان غروشه وبش بوچق قیه ایسه ایکیوز یکرمی غروشه الور

٢٢٦ ماده

کرك عرصه اولسون وکرك امتعه واشیای سائره اولسون علی العموم مذروعاتدن برمجموعك مقداری ویالکز اول مجموعك بهاسی بیان یاخود ذراعنك دخی بهاسی تفصیل اولنه رق صاتلدقده ایکی صورتده دخی حکمی تبعیضنده ضرر اولان موزوناتك حکمی کبیدر

فقط کرباس وچوقه مثللو قطع وتبعیضنده ضرر اولمیان امتعه واشیا مکیلات حکمنده در

مثلا یوز ارشون اولمق اوزره بیك غروشه صاتیلان بر عرصه طقسان بش ارشون چیقسه مشتری مخیر اولوب دیلرسه ترك ایدر ودیلرسه اول عرصه یی بیك غروشه الور وزائد چیقسه مشتری تماما اول عرصه یی بیك غروشه الور

وکذا برقات روبه اق اولمق اوزره یاپلمش اولان بر طوپ قماش سکز ارشوندر دیو درتیوز غروشه صاتلسه یدی ارشون چیقدیغی تقدیرده مشتری مخیر اولوب دیلرسه ترك ایدر ودیلرسه درتیوز غروشه اول طوپی آلور وطقوز ارشون چیقدیغی صورتده مشتری تماما اول طوپی درتیوز غروشه آلور

کذلك یوز ارشون اولمق اوزره هر ارشونی اون غروشدن دیو صاتیلان بر عرصه طقسان بش یاخود یوز بش ارشون چیقدیغی تقدیرده مشتری مخیر اولوب ترك ایدر یاخود طقسان بش ارشون ایسه طقوزیوز اللی غروشه ویوز بش ارشون ایسه بیك اللی غروشه آلور

وکذا برقات روبه اق اولمق اوزره یاپلمش اولان بر طوپ قماش سکز ارشوندر دیو ارشونی اللیشر غروشه صاتلسه یدی یاخود طقوز ارشون چیقدیغی صورتده مشتری مخیر اولوب ترك ایدر یاخود یدی ارشون ایسه اوچ یوز اللی غروشه وطقوز ارشون ایسه درتیوز اللی غروشه آلور

اما بر بستان چوقه یوز اللی ذراع اولمق اوزره یدی بیك بشیوز غروشه

دیو یاخود هر ذراعی اللیشر غروشدن دیو صاتلدقده یوزقرق ذراع چیقسه مشتری مخیر اولوب دیلرسه بیعی فسخ ایدر ودیلرسه یوزقرق ذراعی یدی بیك غروشه الور واکر زائد چیقارسه زیادهسی بایعکدر

٢٢٧ ماده

عددیات متفاوتهده یالکز مجموعك مقدار بهاسی بیان اولنهرق صاتلدقده عند التسلیم تمام کلورسه بیع صحیح ولازم اولور

وناقص ویاخود زائد کلورسه ایکی صورتده دخی بیع فاسد اولور

مثلا اللی رأس در دیو ایکی بیك بشیوز غروشه صاتیلان برسوری قیون عند التسلیم قرق بش یاخود اللی بش رأس چیقسه بیع فاسد اولور

٢٢٨ ماده

عددیات متفاوتهده مجموعك مقداریله آحاد وافرادینك بهاسی بیان وتفصیل اولنهرق صاتلدقده عند التسلیم تمام کلورسه بیع لازم اولور

وناقص چیقارسه مشتری مخیر اولوب دیلرسه ترك ایدر ودیلرسه اولمقداری مسمادن حصهسیله الور

ثمن وزائد کلورسه بیع فاسد اولور

مثلا اللی رأسدر دیو هر بری اللیشر غروشه صاتیلان برسوری قویون قرق بش رأس چیقسه مشتری مخیر اولوب دیلرسه ترك ایدر ودیلرسه قرق بش قویونی ایکی بیك ایکیوز اللی غروشه الور واللی بش رأس چیقارسه بیع فاسد اولور

٢٢٩ ماده

مواد آنفهدن مشترینك مخیر اولدیغی صورتلرده مشتری مبیعك ناقص اولدیغنی بیلهرك قبض ایتدکدن صکره بیعك فسخنده مخیر اوله ماز

(فصل رابع)

(صراحة ذکر اولنمقسزین بیعده داخل اولوب اولمیان شیلر بیاننده در)

٢٣٠ ماده

عرف بلدهده مبیعك شامل اولدیغی هر شی من غیر ذکر بیعده داخل اولور

مثلا خانه بیعنده مطبخ وکیلاری وزیتونلق بیعنده زیتون اغاجلری من غیر ذکر داخل اولور زیرا مطبخ وکیلار خانهنك مشتملاتندندر وزیتونلق برطاقم زیتون اغاجلرینی حاوی اولان ارضه اطلاق اولنور بوقسه یالکز برارضه زیتونلق تعبیر اولنماز

٢٣١ ماده

مبیعك جزئی حکمنده اولان یعنی غرض اشترایه نظرا مبیعدن انفکاکی قابل اولمیان شیلر من غیر ذکر بیعده داخل اولور

مثلا کلیدك بیعنده مفتاحی وسودی ایچون النان اینکك بیعنده سودامن یاوریسی من غیر ذکر داخل اولورلر

٢٣٢ ماده

مبیعك توابع متصلهٔ مستقرهسندن اولان شیلر من غیر ذکر بیعده تبعا داخل اولور

مثلا برقوناغك بیعنده مخلانمش کلیدلر ویرلی طولاب ومندرلکلر کبی یرلی اولمق اوزره موضوع ومبنی اولان شیلر وحدودی داخلنده اولان باغچهسیله طریق عامه یاخود چقماز زقاغه موصل اولان یوللر وباغچه وعرصه بیعنده مستقر اولمق اوزره مغروس اغاجلر بازارلقده تصریح اولنمسهدخی مبیعدن ایرلیوب برابر صاتلمش اولورلر

٢٣٣ ماده

اسم مبیعك مشتملاتندن یاخود مبیعك توابع متصلهٔ مستقرهسندن اولمیان ومبیعك جزئی حکمنده ویا انکله برابر صاتلمسی عرف وعادت اقتضاسندن بولنمیان شیلر حین بیعده ذکر اولنمدقجه بیعده داخل اولماز

فقط عرف وعادت بلدهجه مبیعه تبعا صاتیله کلان شیلر من غیر ذکر بیعده داخل اولور

مثلا خانه بیعنده یرلی اولمیان طولاب وقنهپه وصندالیه کبی یرلی اولیوبده قالدیرلمق اوزره موضوع اولان شیلر وباغ وباغچه بیعنده لیمون وچیچك صافسیلری وآخر محله نقل اولنمق اوزره دیکلمش اولان فدانلر واراضی بیعنده اکین واشجارك بیعنده میوه بازارلقده ذکر وشرط اولنمدقجه مبیع ایله برابر صاتلمش اولمازلر

فقط برلکده صاتلمسی عرف وعادت اولان یرلردهبنك آنك کبی وبوك

بار کیرینک یولاری من غیر ذکر بیعده داخل اولور

٢٣٤ ماده

تبعا بیعده داخل اولان شیئک ثمندن حصه سی یوقدر

مثلا بوک بار کیرینک قبل القبض یولاری سرقت اولنسه ثمن مسمادن برشی تنزیل ایتمک لازم کلمز

٢٣٥ ماده

حین بیعده علاوه اولنان بعض الفاظ عمومیه نک شامل اولدیغی شیلر بیعده داخل اولور

مثلا بایع شو خانه یی جمیع حقوقیله صاتدم دیسه اول خانه نک حق مروری وحق شربی وحق مسیلی بیعده داخل اولور

٢٣٦ ماده

بعد العقد وقبل القبض مبیعده حاصل اولان ثمره وزیاده مشتری یه عائد اولور

مثلا برباغچه صاتلدقده قبل القبض حاصل اولان میوه وسبزه مشتری یه عائد اولور

کذلک صاتلمش اولان اینکک قبل القبض تولد ایدن یاوریسی مشترینک مالیدر

(باب ثالث)

(ثمنه متعلق مسائل بیاننده اولوب ایکی فصلی حاویدر)

(فصل اول)

(ثمنک اوصاف واحوالنه مترتب اولان مواد بیاننده در)

٢٣٧ ماده

حین بیعده تسمیهٔ ثمن لازمدر

بناء علیه مبیعک بهاسی ذکر اولنمز ایسه بیع فاسد اولور

٢٣٨ ماده

ثمنک معلوم اولمسی لازمدر

٢٣٩ ماده

ثمنک معلومیتی میدانده ایسه مشاهده ایله دکل ایسه مقدار ووصفی بیان ایله حاصل اولور

٢٤٠ ماده

متنوع التون تداول ایدن بلده ده نه درلو التون اولدیغی بیان اولنمقسزین علی الاطلاق شوقدر التون دیو پازارلق اولنسه بیع فاسد اولور کومش سکه دخی بوکا قیاس اولنه

٢٤١ ماده

غروش اوزرینه پازارلق اولندقده مشتری رایج اولان مسکوکاتک ممنوع اولمیان هر قنغی نوعندن استر ایسه ویره بیلور

٢٤٢ ماده

ثمنک وصفی بیان اولنه رق پازارلق اولندیغی صورتده عقد هر قنغی نوع نقد اوزرینه واقع اولمش ایسه اندن ویرمک لازم کلور

مثلا مجیدیه التونی یاخود انکلیز ویافرانسز التونی ویاخود یکرمیلک مجیدیه ویا دیرکلی ریال ویرمک اوزره دیو پازارلق اولندیغی صورتده هرنه درلو مسکوکات دینلمش ایسه اندن ویریلور

٢٤٣ ماده

عقدده کی تعیین ایله ثمن تعیین ایتمز

مثلا مشتری النده کی یوزلک التونی کوستره رک شو التون ایله بو مالی اشترا ایتدم دیوب بایع دخی ویردم دیدکده مشتری عینا اول التونی ویرمکه مجبور اولماز بلکه انی الیقویوب ده یرینه مثلی اوله رق بشقه بر یوزلک التونی ویره بیلور

٢٤٤ ماده

برنوع مسکوکاتک یرینه اجزاسی دخی ویریله بیلور

فقط بوخصوصده عرف وعادت بلده یه اتباع اولنمق لازم کلور

مثلا بكرميلك مجيديه ديو پازاراق اولنديغى صورتده بكرميلك برينه
اجزاسندن اولان اونلق وبشلك دخى ويريله بيلور
اما الحالة هذه درسعادتده جارى اولان عرف وعادته نظرا يكرميلك
برينه اجزاسندن اولان قرقلق وايكيلك ويريلهمز

(فصل ثانى)

(وعده ايله صاتش حقنده اولان مواد بياننده در)

٢٤٥ ماده
ثمنى تأجيل وتقسيط ايله بيع صحيح اولور
٢٤٦ ماده
ثمنك تأجيلنده وتقسيطنده مدت معلوم ومعين اولمق لازمدر
٢٤٧ ماده
شوقدر كون يا آى وياسنه وياخود روز قاسم كبى عاقدين عندنده معلوم
ومعين اولان بروقته قدر وعده ايله پازارلق اولنسه بيع صحيح اولور
٢٤٨ ماده
(يغمور ياغديغى وقت) كبى معين اولميان برمدت بيانيله پازاراق اولنسه
بيع فاسد اولور
٢٤٦ ماده
ويرهسى به پازاراق اولنوبده مدت تعيين اولنمسه برآيه مصروف اولور
٢٥٠ ماده
ثمنك تأجيل وتقسيطنده مقاوله اولنان مدت مبيعك تسليمندن اعتبار
اولنور
مثلا برسنه وعده ايله صاتلمش اولان برمتاعى بايع برسنه توقيف ايتدكدن صكره
مشترى يه تسليم ايتسه حين تسليمندن اعتبارا برسنه بتكمسى يعنى وقت
بيعدن تمام ايكى سنه مرورنده مشتريدنك اقچه بى ويرمسى لازم كلور

٢٩٥ ماده
مشترى مبيعى قبض ايدوب لكن ثمنى تأديه ايتمدين مفلسا فوت اولسه بايع
مبيعى استرداد ايده ميوب غرمايه داخل اولور
٢٩٦ ماده
مشترى مبيعى قبض وثمنى تأديه ايتمدين مفلسا فوت اولسه بايع ثمنى مشترينك
تركه سندن استيفا ايدنجه يه دك مبيعى حبس ايده بيلور
بوصورتده حاكم مبيعى بيع ايدوب ثمنى وفا ايدر ايسه بايعك اله جغنى تماما
ايفا ايدر وفضله سى قالديغى تقديرده غرمايه ويرر واكر بايعك اله جغندن
ناقص ايسه اول ثمنى بايع تماما الدقدنصكره نقصاننى غرما مع مشترينك
تركه سندن الور
٢٩٧ ماده
بايع ثمنى قبض ايدوب لكن مبيعى مشترى يه تسليم ايتمدين مفلسا فوت
اولسه مبيع بايع يدنده امانت قالمش اولور
بوصورتده مشترى مبيعى الوب سائر غرمايه داخل ايدهمز

(فصل سادس)

(سوم شرا وسوم نظر حقنده در)

٢٩٨ ماده
سوم شرا طريقيله يعنى تسميهٔ ثمن اولنه رق اشترا ايتمك اوزره مشترينك
قبض ايدوبده كوتوردیكى مال مشترى يدنده تلف وضايع اولدقده
قيميا تدن اولديغى تقديرده قيمتنى ومثليا تدن اولديغى تقديرده مثلنى بايعه
ويرمسى لازم كلور اما ثمن تسميه اولنمامش ايسه مشترى يدنده امانت
حكمنده اوله رق بلا تعد تلف وضايع اولديغى حالده ضمان لازم كلمز
مثلا بايع بوحيوانك بهاسى بيك غروشدر كوتور بكنور ايسهك آل ديوب
مشترى دخى اولوجهله اشترا ايتمك اوزره الوب كوتورسه وخانه سنده
حيوان تلف اولسه ذكر بهاسنى بايعه ويرمسى لازم كلور
اما بهاسى بيان ايدلميه رك بايع كوتور بكنور ايسهك الورسون ديوب

مشتری دخی بکنور ایسه بعده پازارلغی ایدوبده اشترا ایلمك اوزره کوتوردکده یدنده بلاتعد تلف اولسه ضمان لازم کلز

٢٩٩ ماده

سوم نظر طریقیله یعنی کورمك یاخود کوسترمك اوزره قبض اولنان مال کرك بهاسی بیان اولنسون و کرك بیان اولنمسون قابضك یدنده امانت اوله رق بلاتعد تلف وضایع اولسه ضمان لازم کلز

(باب سادس)

(خیارات بیاننده اولوب)
(یدی فصلی حاویدر)

(فصل اول)

(خیار شرط بیاننده در)

٣٠٠ ماده

بایع مشتری ویاخود ایکیسی بردن مدت معلومه ایچنده بیعی فسخ ایتمك یاخود اجازت ایله انفاذ ایلمك خصوصنده مخیر اولمق اوزره بیعده شرط قیلمق جائزدر

٣٠١ ماده

خیارشرط ایله مخیر اولان طرف مدت خیارنده یعنی مخیر اولدیغی مدت ظرفنده دیلرسه بیعی فسخ ایدر ودیلرسه مجیز اولور

٣٠٢ ماده

کرك فسخ و کرك اجازت قولا اولدیغی کبی فعلا دخی اولور

٣٠٣ ماده

اجازت قولیه اجازت ویردم یاراضی اولدم کبی رضایه وفسخ قولی فسخ ایتدم یاوازکچدم کبی عدم رضایه دلالت ایدن سوزلر در

٣٠٤ ماده

اجازت فعلیه رضایه وفسخ فعلی عدم رضایه دلالت ایدن فعلدر

مثلا مشتری مخیر اولدیغی حالده مدت خیارنده مبیعی صاتلغه چیقارمق یاخود رهن ویا ایجار ایتمك کبی تملکك اوازمندن اولان بروجهله تصرف ایتمسی اجازت فعلیه وبایع مخیر اولدیغی حالده اولوجهله تصرف ایتمسی فسخ فعلیدر

٣٠٥ ماده

مخیر اولان کیمسه بیعی فسخ ویاخود انفاذ ایتمدین مدت خیاری مرور ایدر ایسه بیع تمام اولور

٣٠٦ ماده

خیار شرط وارثه انتقال ایتمز

بوصورتده مخیر اولان کیمسه بایع ایسه وفاتیله مشتری مبیعه مالك اولور واکر مخیر مشتری ایسه وفاتنده وارثی مخیر اولمقسزین مبیعه مالك اولور

٣٠٧ ماده

بایع ومشتری ایکیسی بردن مخیر اولدقلری تقدیرده هرقنغیسی فسخ ایدر ایسه بیع منفسخ اولور وهر قنغیسی اجازت ویررسه یالکز انك خیاری زائل اولوب دیکری مخیر قالور

٣٠٨ ماده

یالکز بایع مخیر اولدیغی صورتده مبیع کندی ملکندن چیقمیوب ینه کندوسنك مالی عد اولنور

ومبیع بعدالقبض مشتری یدنده تلف اولسه ثمن مسمی لازم کلمیوب مشترینك یوم قبضنده کی قیمتنی ویرمسی لازم کلور

٣٠٩ ماده

یالکز مشتری مخیر اولدیغی صورتده مبیع بایعك ملکندن چیقوب مشترینك مالی عد اولنور

ومبیع بعد القبض مشتری یدنده تلف اولسه ثمن مسمانك اعطاسی لازم کلور

(فصل ثانی)

(خیار وصف بیاننده در)

٣١٠ ماده

بایعك بروصف مرغوب ایله متصف اولمق اوزره صاتمش اولدیغی مال

اول وصفدن عاری چیقسه مشتری مخیردر
دیلرسه بیعی فسخ ایدر ودیلرسه مجموع ثمن مسمی ایله مبیعی قبول ایدر
بوكا خیار وصف دیرلر
مثلا صاغیلور دیو صاتلمش اولان براینك سوددن كسلمش اولدیغی ظاهر اولسه مشتری مخیر اولور
وكذا كیجه وقتی قرمزی یاقوتدر دیو صاتیلان طاش صاری یاقوت چیقسه مشتری مخیردر

٣١١ ماده

خیار وصف وارثه انتقال ایدر
یعنی خیار وصف ایله مخیر اولان مشتری وفات ایدیجك مبیعك اول وصفدن عاری اولدیغی ظاهر اولدقده وارثك دخی بیعی فسخ ایتمكه صلاحیتی واردر

٣١٢ ماده

خیار وصف ایله مخیر اولان مشتری مبیعده تملكك اوازمندن اولان بروجهله تصرف ایدرسه خیاری ابطال ایتمش اولور

(فصل ثالث)

(خیار نقد حقنده در)

٣١٣ ماده

بایع ومشتری فلان وقته قدر تأدیهٔ ثمن اولنمق واوانه مزسه بینلرنده بیع اولمامق اوزره پازارلق ایتسه‌لر صحیح اولور
بوكا خیار نقد دنیلور

٣١٤ ماده

مدت معینه ده مشتری ثمنی تأدیه ایده مزایسه خیار نقد ایله عقد اولنان بیع فاسد اولور

٣١٥ ماده

خیار نقد ایله مخیر اولان مشتری مدت معینه ایچنده وفات ایدر ایسه بیع باطل اولور

(فصل رابع)

(خیار تعیین بیاننده در)

٣١٦ ماده

قیمیاتدن ایكی یاخود اوچ شیئك بشقه بشقه بهالری بیان اولنه‌رق بونلردن مشتری دیلدیكنی المق یاخود بایع دیلدیكنی ویرمك اوزره صاتمق صحیح اولور
بوكا خیار تعیین دنیلور

٣١٧ ماده

خیار تعیینده تعیین مدت لازمدر

٣١٨ ماده

خیار تعیین ایله مخیر اولان كیمسه مدت معینه مرورنده الدیغی شیئی تعیینه مجبور اولور

٣١٩ ماده

خیار تعیین وارثه انتقال ایدر
مثلا اعلی واوسط وادنی اولمق اوزره برجنسدن اوچ طوپ قماشك اوچ یا درت كون ظرفنده مشتری قنغیسنی اختیار ایدر ایسه المق اوزره بایع لاعلی التعیین برینی صاتسه ومشتری دخی بو منوال اوزره قبول ایتسه بیع منعقد اولور
ومدت معینه مرورنده مشتری برینی تعیین ایله ثمن مسماسنی ویرمكه مجبوردر
وقبل التعیین وفات ایتسه وارثی دخی اولوجهله برینی تعیینه مجبور اولور

(فصل خامس)

(خيار رؤيت حقنده در)

٣٢٠ ماده

بر كيمسه بر مالى كورمدين اشترا ايدسه كورنجه يه دك مخير در كورد كده ديلرسه فسخ ايدر وديلرسه قبول ايدر

بو كا خيار رؤيت دنيلور

٣٢١ ماده

خيار رؤيت وارثه انتقال ايتمز

بناء على ذلك مشترى المش اولديغى مالى كورمدين وفات ايدسه وارثى مخير اولمقسزين اول ماله مالك اولور

٣٢٢ ماده

مالنى كورمدين صتان بايع ايچون خيار رؤيت يوقدر

مثلا بر كيمسه كندويه ارثا انتقال ايدن مالى كورمدين صاتسه بيع بلا خيار منعقد اولور

٣٢٣ ماده

خيار رؤيت بحثنده رؤيت مبيعك اصل مقصدى بيلدرن حال ومحلنه واقف اولمقدن كنايه در

مثلا مشترى ايچى طيشى بر دوزى يه اولان ساده بزوقماشك طيشنى وچيچكلى وجبو قلى قماشك چيچكلرينى وجبو قلرينى كوروب ودول ايچون النان قيونك ممه سنى واتى ايچون النان قيونك ارقه سنى يوقلايوب ومأ كولات ومشروباتك چاشنيسنى طاتوبده بعده اشترا ايلسه خيار رؤيت يوقدر

٣٢٤ ماده

نمونه كوستريله رك صاتيلان شيلرك نمونه سنى كورمك كفايت ايدر

٣٢٥ ماده

مبيع نمونه دن دون چيقار ايسه مشترى مخير اولوب ديلرسه قبول ايدر وديلرسه رد ايدر

مثلا بغداى وباع وبردو زى يه بيلمش اولان بزوچوقه وامثالى معمولاتك نمونه سنه باقيله رق اشترا اولنوبده بعده نمونه دن اشاغى ظهور ايدسه مشترى مخير اولور

٣٢٦ ماده

خان وخانه كبى عقاراتك اشترا سنده هر اوطه سنى كورمك لازمدر فقط اوطه لرى بك نسق اولنلرك بر اوطه سنى كورمك كافيدر

٣٢٧ ماده

متفاوت شيلرك طوپدن اشترا سنده هر برينى بشقه بشقه كورمك لازمدر

٣٢٨ ماده

مشترى متفاوت شيلرك بعضيسنى كوروبده بعضيسنى كورمدين طوپدن اوله رق اشترا ايدسه وكورمد يكنى كوردكده بكنمسه مخير اولوب ديلرسه هپسنى بردن قبول ايدر وديلرسه هپسنى بردن رد ايدر

يوقسه بكنديكنى الوبده بكنمديكنى رد ايده مز

٣٢٩ ماده

اعمانك بيع وشراسى صحيح اولوب فقط وصفنى بيلمديكى بر مال اشترا ايتدكده مخير اولور

مثلا وصفنى بيلمديكى بر خانه اشترا ايلسه مخير اولوب وصفنى اوكرندكده ديلرسه قبول ايدر وديلرسه رد ايدر

٣٣٠ ماده

مبيع قبل الشرا اعمايه وصف وتعريف اولنوبده اشترا ايلسه مخير اوله ماز

٣٣١ ماده

اعمانك يوقلامق ايله معلوم اولان شيلرده الیله طوتوب يوقلامسيله وقوقليه جق شيلرده قوقلامسيله وطاتيله جق شيلرده طاتمسيله مخيرلكى ساقط اولور

يعنى بو مثللو شيلرى يوقلايوب وقوقلايوبده بعده اشترا ايلسه بيعى صحيح ولازم اولور

٣٣٢ ماده

بر كيمسه شرا قصديله يعنى اليجى كوزيله كورمش اولديغى مالى بر مدت صكره اول مال اولاد يغنى بيله رك اشترا ايدسه خيار رؤيتى يوقدر

فقط اول مالده برتغير حاصل اولمش ايسه اولوقت مخير اولور

٣٣٣ ماده

مبيعك اشترا سنه يا خود قبضنه وكيل او لان كيمسه نك رؤيتى اصيلك رؤيتى كبيدر

٣٣٤ ماده

رسولك يعنى مجرد مبيعى الوب كوندرمكه مأمورا كوندريلان آدمك رؤيتى مشتر ينك خيار رؤيتنى اسقاط ايلمز

٣٣٥ ماده

مشتر ينك مبيعده تملكك لوازمندن اولان بروجهله تصرف ايتمسى خيار رؤيتنى اسقاط ايدر

(فصل سادس)

(خيار عيب بيانندهدر)

٣٣٦ ماده

بيع مطلق مبيعك عيبدن سالم اولمسنى اقتضا ايدر

يعنى عيوبدن برائتنى شرط ايتمكسزين وصاغلم وچورك وقصورلى وقصورسز ديمكسزين مال صاتمق مالك صاغلم وعيبسز اولمسنى ايجاب ايدر

٣٣٧ ماده

بيع مطلق ايله صاتيلان برمالك عيب قديمى تبين ايتدكده مشترى مخيردر ديلرسه ردايدر وديلرسه ثمن مسما ايله قبول ايلر

يوقسه مالى اليقويوبده عيبى ايچون بهاسنى تنقيص ايدهمز

ايشته بوكا خيار عيب دنيلور

٣٣٨ ماده

عيب ديو اهل واربابى يننده مالك بهاسنه ايراث نقصان ايدن قصوره ديرلر

٣٣٩ ماده

عيب قديم بايع يدنده ايكن مبيعده موجود اولان قصوردر

٣٤٠ ماده

بعد البيع قبل القبض بايع يدنده ايكن مبيعده حادث اولان عيب موجب رد اولان عيب قديم حكمندهدر

٣٤١ ماده

بايع حين بيعده مبيعك برعيبنى بيان ايدرك مشترى اول عيب ايله قبول ايتدكده اول عيب سببيله مخير اولهماز

٣٤٢ ماده

بايع برمالى هرعيب دعواسندن ذمتى برى اولمق شرطيله صاتدقده مشترى ايچون خيار عيب يوقدر

٣٤٣ ماده

مشترى برمالى هرعيبيله مقبولمدر ديو اشترا ايلرسه ارتق انده عيب دعواسنه صلاحيتى يوقدر

مثلا مشترى برحيوانى كورطوپال چورك چاربق هرنهايسه مقبولمدر ديو صاتون السه ارتق عيب قديمى وار ايمش ديو ردايدهمز

٣٤٤ ماده

مشترى مبيعك عيبنه مطلع اولدقدن صكره انده تملكك لوازمندن اولان بروجهايله تصرف ايتسه خيار عيبى اسقاط ايتمش اولور

مثلا مشترى مبيعى عيب قديمنه بعد الاطلاع بيعه عرض ايتسه يعنى صاتلغه چيقارسه عيبه رضا ديمك اولهرق ارتق رد ايدهمز

٣٤٥ ماده

مبيعك مشترى عندنده برعيبى حادث اولدقدن صكره عيب قديمى ميدانه چيقسه مشتر ينك بايعه رد ايتمكه صلاحيتى اولميوب فقط نقصان ثمن ادعاسنه صلاحيتى واردر

مثلا مشترى صاتون الديغى برطوپ قماشى كسوب بيچدكدن صكره چوروك ياخود ياتقين اولمق مثللو برعيب قديمنه مطلع اولسه چونكه كسوب بيچمسيله برينى قصور دها پيدا اولديغندن رد ايدهميوب فقط عيب قديمندن طولايى نقصان ثمن الور

٣٤٦ ماده

نقصان ثمن بیغرض اهل وقوفك اخباری ایله معلوم اولور

شویله که مبیعك بركره سالما و بركره معیبا قیمتی تقویم وتقدیر اولنوب بو ایكی قیمت بیننده كی تفاوت سالما اولان قیمتك قاچده بری ایسه ثمن مسمانك اول نسبتله نقصانی نقصان ثمن اعتبار اولنور

مثلا مشتری التمش غروشه الدیغی برطوب قماشی كسوب بیچدكدن صكره عیب قدیمنه مطلع اولدقده اهل وقوف اول قماشك سالما قیمتی التمش وعیب قدیمی ایله قیمتی قرق بش غروش اولدیغنی اخبار ایتسه‌لر نقصان ثمن اون بش غروش اولمغله مشترینك انی طلب ودعوا ایتمكه صلاحیتی واردر

واكر اول مالك سالما قیمتی سكسان ومعیبا قیمتی التمش غروش اولدیغنی اخبار ایتسه‌لر اشبو ایكی قیمت بیننده كی تفاوت كه یكرمی غروشدر سكسان غروشك ربعی اولمغله ثمن مسمانك ربعی اولان اون بش غروشی مشترینك طلب ودعوایه صلاحیتی اولور

واكر اول قماشك سالما قیمتی اللی ومعیبا قیمتی قرق غروش اولدیغنی اخبار ایتسه‌لر ایكی قیمت بیننده تفاوت اولان اون غروش اللی غروشك خمسی اولمغله ثمن مسمانك خمسی اولان اون ایكی غروش نقصان ثمن اعتبار اولنور

٣٤٧ ماده

عیب حادث زائل اولسه عیب قدیم ینه ردی موجب اولور

مثلا برحیوان اشترا اولنوبده مشتری عندنده خسته اولدقدن صكره عیب قدیمی میدانه چیقسه مشتری انی بایعه رد ایده میوب نقصان ثمن الور فقط اول خسته‌لق زائل اولسه مشتری عیب قدیمی ایله اول حیوانی بایعه رد ایدر

٣٤٨ ماده

بایع اكر مشتری عندنده برعیب حادث اولدقدن صكره عیب قدیمی میدانه چیقان مبیعی اول عیب حادث ایله كیرو المغه راضی اولور ایسه مانع رد بولنمدیغی تقدیرده مشترینك نقصان ثمن ادعاسنه صلاحیتی قالمیوب یا مبیعی بایعه رد یاخود تمام بهاسیله قبول ایتمكه مجبور اولور

حتی مشتری اول مالی عیب قدیمنه مطلع اولدقدن صكره آخره صاتسه ارتق نقصان ثمن ادعاسنه صلاحیتی قالماز

مثلا مشتری برطوب بز الوب كوملك كسدكدن صكره چوروك ایدوكنه مطلع اولدیغی حالده صاتسه بایعدن نقصان ثمن ادعا ایده‌مز زیرا بایع بن انی عیب حادث ایله یعنی كسلمش اولدیغی حالده الوردم دیه‌بیله جكندن مشتری انی صاتمسیله حبس وامساك ایتمش اولور

٣٤٩ ماده

زیاده یعنی مبیعه مشترینك مالندن برشیئك ضم وعلاوه‌سی مانع رد اولور

مثلا بزی دیكمك یاخود بویامق ایله مشترینك ایپلكی یاخود بویاسی بزه ضم اولنمق وكذا عرصه‌یه مشتری طرفندن اغاج دیكلمك رده مانعدر

٣٥٠ ماده

مانع رد بولندیغی حالده بایع راضی اولسه دخی معیب اولان مبیعی كیرو الەمیوب نقصان ثمن ویرمكه مجبور اولور

حتی مشتری اول مالی عیب قدیمنه مطلع اولدقدن صكره صاتسه بیله بایعدن نقصان ثمن الە بیلور

مثلا مشتری صاتون الدیغی برطوپ بزدن كوملك بیچدیروب دیكدردكدن صكره بزك چوروك اولدیغنه مطلع اولدقده بایع راضی اولسه دخی استرداد ایده‌میوب نقصان ثمن ویرمكه مجبور اولور ومشتری اول كوملكی صاتسه بیله بزك نقصان ثمننی بایعدن الور

زیرا بوصورتده مشترینك مالی اولان ایپلكك مبیعه علاوه والحاقی مانع رد اولمغله بایع بن انی بویله كسلمش ودیكلمش اولدیغی حالده الوردم دیمكه صلاحیتی اولمیه جغندن مشتری انی بیع ایله حبس وامساك ایتمش اولماز

٣٥١ ماده

صفقهٔ واحده ایله اشترا اولنان شیلرك بعضیسی معیب چیقدقده قبل القبض ایسه مشتری مجموعنی رد ایدر یاخود ثمن مسما ایله قبول ایلر یوقسه معیبی رد ایدوبده دیكری الیقویمغه صلاحیتی یوقدر

واكر بعد القبض ایسه تفریقنده ضرر اولمدیغی حالده یالكز معیب

اولانی ثمن مسمادن سالماحصه سیله رد ایدر و بایعك رضاسی اولمدقچه
ایکیسنی بردن ردایده‌من
اما تفریقنده ضرر اولدیغی حالده مجموعنی بردن ردایدر یاخود مجموعنی
ثمن مسما ایله قبول ایلر
مثلا قرق غروشه النان ایکی فسدن بریسی قبل القبض قصورلی چیقسه
ایکیسنی بردن رد ایده بیلور واکر بعد القبض بریسی قصورلی چیقسه
یالکز انی سالما قیمتی قاچ غروش ایسه قرق غروشدن تنزیل ایله ردایدر
فقط بر چفتایاق قابی النوبده بعد القبض برتکی قصورلی چیقسه
ایکیسنی بردن رد ایله تماما اقچه سنی استرداد ایده بیلور

۳۵۲ ماده

مکیلات وموزوناتدن اوله رق برشخص برجنسدن اولمق اوزره اشترا
وقبض ایتمش اولدیغی مقدار معینك بعضیسنی چوروك بولسه مخیر در
دیلرسه جمله سنی قبول ایدر ودیلرسه جمله سنی ردایدر

۳۵۳ ماده

بغدای وامثالی حبوبات طپراقلی چیقدیغی تقدیرده عادة قلیل عد
اولنورسه بیع صحیح ولازم اولور واکر بین الناس عیب عد اولنور درجه ده
ایسه مشتری مخیر اولور

۳۵٤ ماده

یمورطه وجوز مقوله سی شیلرك بعضیسی فناوچوروك چیقسه یوزده
اوچ کبی عرفا وعادة استکثار اولنمیه جق درجه سی معفو اولور
واکر قصورلی چیقان یوزده اون کبی چوق اولورسه معفو اولمیوب
مشتری جمله مبیعی بایعه رد ایله تماما ثمنی کیر والور

۳۵۵ ماده

مبیع اکر اصلا منتفع به اولمیه جق حالده ظهور ایدر ایسه بیع باطل
اولوب مشتری تماما ثمنی استرداد ایلر
مثلا اشترا اولنان یمورطه اصلا ایشه یرامز صورتده بوزوق چیقسه
مشتری تماما اقچه سنی کیرو الور

(فصل سابع)

(غبن وتغریر بیاننده در)

۳۵٦ ماده

بیعده بلا تغریر غبن فاحش بولنسه مغبون اولان کیمسه بیعی فسخ
ایده‌من
فقط مال یتیمی بلا تغریر اولسه دخی غبن فاحش ایله بیع صحیح اولماز
مال وقف و بیت المال دخی مال یتیم حکمنده در

۳۵۷ ماده

متبایعاندن بری دیکرینی تغریر ایدوبده بیعده غبن فاحش اولدیغی
تحقق ایتدکده مغبون اولان کیمسه بیعی فسخ ایده بیلور

۳۵۸ ماده

غبن فاحش ایله مغبون اولان کیمسه نك وفاتنده تغریر دعواسی وارثنه
انتقال ایتمز

۳۵۹ ماده

تغریر اولنان مشتری بیعده غبن فاحش اولدیغنه مطلع اولدقدن صکره
مبیعده تملکك لوازمندن اولان بر وجه ایله تصرف ایدر ایسه ارتق
حق فسخی قالماز

۳٦۰ ماده

تغریر وغبن فاحش ایله اشترا اولنان مبیع تلف یا مستهلك اولسه وياخود
اول مبیعده معیب اولمق وعرصه اولوبده اوزرینه بنا یاپلمق کبی
بر کیفیت حدوث ایتسه مغبون اولان کیمسه نك بیعی فسخه صلاحیتی
قالماز

(باب سابع)

(مبیعك انواع واحکامی بیاننده اولوب التی فصله منقسمدر)

(فصل اول)

(بيعك انواعى بياننده در)

٣٦١ ماده

بيعك انعقادنده ركنى اهلندن يعنى عاقل ومميزدن صدور ايتمك وحكمنى قابل اولان محله مضاف اولمق شرطدر

٣٦٢ ماده

ركننده خلل اولان بيع مثلا مجنونك بيعى باطلدر

٣٦٣ ماده

بيعك حكمنى قابل اولان محلى موجود ومقدور التسليم ومال متقوم اولان مبيعدر

بناء على ذلك معدومك ومقدور التسليم ومال متقوم اوليان شيئك بيعى باطلدر

٣٦٤ ماده

انعقاد بيعك شرطى بولنوبده بعض اوصاف خارجيه سى اعتباريله مشروع اولمازسه مثلا مبيع مجهول ياخود ثمننده خلل واقع اولور ايسه بيع فاسد اولور

٣٦٥ ماده

بيعك نافذ اولمسى ايچون بايع مبيعه مالك ياخود مال صاحبنك وكيلى ياوليسى ياوصيسى اولمق وغيرك حقى اولمامق شرطدر

٣٦٦ ماده

بيع فاسد عند القبض نافذ اولور

يعنى مشترينك مبيعده تصرفى جائز اولور

٣٦٧ ماده

خياراتدن بريسى بولنور ايسه بيع لازم اولماز

٣٦٨ ماده

بيع فضولى وبيع مرهون كبى غيرك حقى تعلق ايدن بيع اول غيرك اذننه موقوفا منعقد اولور

(فصل ثانى)

(انواع بيوعك احكامى بياننده در)

٣٦٩ ماده

بيع منعقدك حكمى ملكيتدر

يعنى مشترينك مبيعه وبايعك ثمنه مالك اولمسيدر

٣٧٠ ماده

بيع باطل اصلا حكمى افاده ايتمز

بناء عليه بيع باطلده مشترى بايعك اذنيله مبيعى قبض ايتدكده مبيع مشترى عندنده امانت قبيلندن اولهرق بلاتعد تلف اولسه مشترىيه ضمان لازم كلمز

٣٧١ ماده

بيع فاسد عند القبض حكمى افاده ايدر

يعنى مشترى بايعك اذنيله مبيعى قبض ايتدكده مالك اولور

بناء عليه بيع فاسد ايله اشترا اولنان مبيع مشترى عندنده تلف اولسه ضمان لازم كلور

شويله كه مثلياتدن ايسه مثلى وقيمياتدن ايسه يوم قبضنده كى قيمتى مشترينك بايعه ويرمسى لازم اولور

٣٧٢ ماده

بيع فاسدده عاقديندن هربرينك بيعى فسخ ايتمكه حقى واردر

فقط مبيع اكر مشترى يدنده تلف اولور ايسه ياخود مشترى انى استهلاك ويا ديكره بيع صحيح ايله بيع ياهبه كبى برصورتله الندن چيقارر ايسه وياخود مبيع خانه اولوبده تعمير اولنمق وياعرصه اولوبده اغاج ديكلمك كبى برصورتله مشترى طرفندن مبيعه برشى علاوه وياخود بغداى اولوبده طحن ايله اون ايدلمك كبى مبيعك اسمى دكيشه جك صورتله تغيير ايديلور ايسه حق فسخ قالماز

٣٧٣ ماده

بيع فاسد فسخ اولندقده اكر قبض ثمن اولنمش ايسه بايع ثمنى رد ايدنجه يه دك

مشترینك مبیعی حبس ایتمك حقی وار در

٣٧٤ ماده

بیع نافذ فی الحال حکمی افاده ایدر

٣٧٥ ماده

بیع نافذ لازمده متبایعاندن هیچ بریسی دونه‌مز

٣٧٦ ماده

بیع غیر لازمده مخیر اولان کیمسه بیعی فسخ ایده‌بیلور

٣٧٧ ماده

بیع موقوف عند الاجازه حکمی افاده ایدر

٣٧٨ ماده

بیع فضولیده مال صاحبی ویا وکیلی یاخود ولیسی یاخود وصیسی اجازت ویرر ایسه نافذ وویرمز ایسه منفسخ اولور

فقط اجازتده بایع ومشتری ومجیز ومبیع قائم اولمق شرطدر بونلردن بریسی هلاك اولسه اجازت جائز اولماز

٣٧٩ ماده

بیع مقایضه ده بدلینك ایکیسده مبیع حکمنده اولدیغندن بونلرده مبیعك شرائطی معتبردر

فقط تسلیمده منازعه وقوعنده متبایعان ایکیسی بردن تسلیم وتسلم ایدرلر

(فصل ثالث)

(سلم حقنده در)

٣٨٠ ماده

بیع کبی سلم دخی ایجاب وقبول ایله منعقد اولور

مثلا مشتری بایعه یوزکیله بغدای ایچون بیك غروش سلم ویردم دیوب اودخی قبول ایتدکده (سلم) منعقد اولور

٣٨١ ماده

سلم انجق مقدارینی وصفتنی مثلا اعلالغی یاادنالغی تعیین ایلمك قابل اولان شیلرده صحیح اولور

٣٨٢ ماده

مکیلات وموزونات ومذروعاتك مقداری کیل ووزن وذراع ایله تعیین اولنور

٣٨٣ ماده

عددیات متقاربه‌نك تعیین مقداری صایی ایله اولدیغی کبی کیل ووزن ایله دخی اولور

٣٨٤ ماده

طوغله وکرپیج کبی عددیاتك قالبلری معین ومعلوم اولمق لازمدر

٣٨٥ ماده

بزوچوقه امثالی ذراعیاتك طول وعرضی ورقتی ونه‌دن معمول وزه‌نك ایشی اولدیغی تعیین اولنمق لازمدر

٣٨٦ ماده

سلمك صحتنده ومبیعك جنسی مثلا بغدای ویرنج وخورمادیو ونوعی مثلا یغمور ایله یاصقی ایله حاصل اولان دیو وصفتی مثلا اعلی یاخود ادنی دیو تعیین وکرك مبیعك وکرك ثمنك مقداری ومبیعك زمان ومکان تسلیمی بیان اولنمق شرطدر

٣٨٧ ماده

صحت سلمك بقاسنده ثمنك مجلس عقدده تسلیمی شرطدر

وعاقدین قبل التسلیم افتراق ایدرلر ایسه عقد سلم منفسخ اولور

(فصل رابع)

(استصناع بياننده در)

٣٨٨ ماده

بر كيمسه اهل صنايعدن برينه بكا شوقدر غروشه شويله برشى ياپ ديوب اودخى قبول ايتسه استصناع عقد منعقد اولور

مثلا مشترى پاپوشجى يه اياغنى كوستره رك فلان نوع سختياندن شوقدر غروشه بكا برجفت پاپوش ياپ ديوب اودخى قبول ايتسه ياخود مرانقوزه ايله طول وعرضنى واوصاف لازمه سنى بيان ايدرك برقايق ياخود كمى ياپمق اوزره پازارلق ايتسه استصناع منعقد اولور

كذلك طول وحجمى وسائر اوصاف لازمه سى بيان اولنه رق هربرى شوقدر غروشه اولمق اوزره برفابريقه جى ايله شوقدر ايكنه لى تفنك ياپمق اوزره پازارلق اولنسه استصناع منعقد اولور

٣٨٩ ماده

استصناعى متعامل اولان شيلرده على الاطلاق استصناع صحيحدر

اما تعامل جارى اولميان شيلرده مدت بيان اولنور ايسه سلم اولوب انده شرائط سلم معتبردر

واكر مدت بيان اولنمازسه ينه استصناع قبيلندن اولور

٣٩٠ ماده

استصناعده مصنوعك مطلوبه موافق اوله جق وجهله توصيف وتعريفى لازمدر

٣٩١ ماده

استصناعده پشين اقچه ويرمك لازم دكلدر

٣٩٢ ماده

استصناع منعقد اولدقدن صكره طرفين پازارلقدن دونه مز فقط مصنوع اكر تعريفه موافق اولمزسه مستصنع مخيردر

(فصل خامس)

(بيع مريضك احكامى بياننده در)

٣٩٣ ماده

برمريض مرض موتنده ايكن ورثه سندن برينه برشى صاتسه ديكر وارثلرك اجازتنه موقوف اولوب مريضك وفاتندن صكره اجازت ويررلر ايسه نافذ اولور ويرمزلر ايسه نافذ اولماز

٣٩٤ ماده

مرض موتنده ايكن مريض حين وفاتنده كندويه وارث اولميان برينه ثمن مثليله برشى صاتسه صحيح ومعتبر اولور واكر محابات يعنى ثمن مثلندن نقصان ايله بيع وتسليم ايتدكدن صكره فوت اولسه ثلث مالى محاباته مساعد اولديغى تقديرده بيع ينه صحيح ومعتبر اولور

وثلث مالى محاباته مساعد اولمديغى صورتده مقدار نقصانى مشترى اكماله مجبور اولور

واكمال ايتمز ايسه ورثه بيعى فسخ ايده بيلور

مثلا بيك بشيوز غروش قيمتلو برخانه دن بشقه نسنه يه مالك اولميان مريض مرض موتندن اول خانه سنى وارثى اولميان بركيمسه يه بيك غروشه بيع وتسليم ايتدكدن صكره فوت اولسه محابات ايتمش اولديغى بشيوز غروش ثلث ماله مساعد اولمغله بيع صحيح ومعتبر اولوب ورثه بو بيعى فسخ ايده مز

واكر مريض اول خانه يى بشيوز غروشه بيع وتسليم ايتمش اولسه محابات ايتمش اولديغى بيك غروش ثلث مالك ايكى قاتى اولمغله ورثه مشترى يه ثمنى مبيعك ثلثان قيمتنه ابلاغ ايت ديو تكليف ايدركلرنده مشترى ناقص اولان بشيوز غروشى ويرر ايسه ورثه بيعى فسخ ايده مز واكر ويرمز ايسه بيعى فسخ ايله خانه يى استرداد ايده بيلورلر

٣٩٥ ماده

تركه سى مستغرق ديون اولان كيمسه مرض موتنده مالنى ثمن مثلندن

نقصان ایله صاتوبده فوت اولدیغی صورتده دائنلری مبیعك ثمن مثلنی مشتری‌یه اکمال ایتدیررلر واکمال ایتمزسه بیعی فسخ ایده بیلورلر

(فصل سادس)

(بیع الوفا حقنده در)

٣٩٦ ماده

بیع وفاده بایع ثمنی رد ایله مبیعی استرداد ایده بیلدیکی کبی مشتری دخی مبیعی رد ایله ثمنی استرداد ایده بیلور

٣٩٧ ماده

بیع وفا ایله صاتیلان مبیعی کرك بایع وکرك مشتری آخره صاته مز

٣٩٨ ماده

مبیعك منافعندن برمقداری مشتری‌یه عائد اولمق اوزره شرط قلنسه اول شرطه رعایت اولنور

مثلا وفاء صاتیلان باغك اوزومی بایع ایله مشتری بیننده مناصفة تقسیم اولنمق اوزره بالتراضی مقاوله ایدنسه‌لر اول مقاوله موجبنجه عمل اولنمق لازم گلور

٣٩٩ ماده

وفاء صاتیلان مالك قیمتی دینه مساوی اولدیغی حالده مشتری یدنده تلف اولسه مقابلی اولان دین ساقط اولور

٤٠٠ ماده

وفاء صاتیلان مالك قیمتی دیندن ناقص اولدیغی حالده مشتری یدنده تلف اولسه قیمتی مقداری دیندن ساقط اولور واوست طرفنی دخی مشتری بایعدن اخذ واسترداد ایلر

٤٠١ ماده

وفاء صاتیلان مالك قیمتی دیندن زیاده اولدیغی حالده مشتری یدنده تلف اولسه قیمتندن دین مقابلی اولان مقداری ساقط اولور وتعدی

وقوعبولمش ایسه زیاده‌یی دخی مشتری ضامن اولور واکر بلاتعد تلف اولمش ایسه اول زیاده‌یی مشترینك اوده‌مسی لازم گلمز

٤٠٢ ماده

بیع وفاده متبایعاندن بریسی فوت اولدقده حق فسخ ورثه‌سنه انتقال ایدر

٤٠٣ ماده

مشتری اله‌جغنی استیفا ایتمدیکجه وفاء اشترا ایتمش اولدیغی ماله بایعك دیکر غریملری مداخله ایده مز

فی ٧ ذی الحجه سنه ١٢٨٥ وفی ٩ مارت سنه ١٢٨٥

مطبعهٔ عامره‌ده طبع اولنمشدر

فی ربیع الاخر ١٥ سنه ١٢٨٦